

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Mezinárodní obchod s obalovým papírem určeným
pro styk s potravinami**

Bc. Martina Vodičková

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Vodičková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Mezinárodní obchod s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami

Název anglicky

International trade in a Kraft paper intended for contact with food

---

Cíle práce

Cílem práce bude identifikace determinant obchodu s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami, popis legislativy a hygienických požadavků ČR a vybraných států, včetně mezinárodně uznávané certifikace zboží. Dílčím cílem bude stanovení návrhů na optimalizaci a zlepšení obchodu s touto komoditou.

Metodika

Případová studie, komparace, deskripce. Metodika zpracování teoretických východisek bude zaměřena na studium zákonných norem, odborné literatury, článků a dalších zdrojů tištěného i elektronického charakteru. Budou zvolena adekvátní teoretická východiska, která budou aplikována při zpracování vlastní práce. Vlastní práce bude vycházet z charakteristiky konkrétního podniku a popisu současného stavu řešené problematiky na základě interních materiálů podniku. Pro formulaci problémových oblastí a návrhů jejich řešení bude použita metoda komparace s teoretickými východisky, metoda analýzy a syntézy zjištěných faktů a empirické metody poznání.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Legislativa, certifikace, hygiena, obal, obchod.

Doporučené zdroje informací

Bischof, Bernard. European Union Law for International Business: An Introduction. Cambridge University Press, 2012. ISBN: 9780521881449.

CIHELKOVÁ, Eva. Vnější ekonomické vztahy Evropské Unie. 2 vyd. Praha: C. H. BECK, 2009, 710 s. ISBN 80-7179-804-5.

FOJTÍKOVÁ, Lenka. Zahraničně obchodní politika ČR: Historie a současnost (1945-2008). 1 vyd. Praha: C. H. BECK, 2009, 241 s. ISBN 978-80-7400-128-4.

MACHKOVÁ, Hana. Mezinárodní marketing. 2 vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2006, 200 s. ISBN 80-247-1678-X.

SVATOŠ, Miroslav. Zahraniční obchod: Teorie a praxe. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2009, 362 s. ISBN 978-80-247-2708-0.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Olga Regnerová

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2016

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 11. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Mezinárodní obchod s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 21.11.2016

_____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Olze Regnerové a Ing. Štefanu Tothovi za poskytování cenných rad, vstřícný přístup a odborné vedení mé diplomové práce.

Mezinárodní obchod s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami

---

International Trade with Packaging Paper intended for Food Contact

Souhrn

Diplomová práce se zabývá mezinárodním obchodem s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami a je rozdělena do třech částí.

První teoretická část práce se zaměřuje na obaly, jejich typy a funkce, dále pak na historii papírenství v České Republice a světový trh s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami. Pro tento typ obchodu je velice důležitá legislativa jednotlivých zemí, a proto jsou ke konci teoretické části stručně popsány právní úpravy vybraných zemí včetně mezinárodně uznávané certifikace papíru určeného pro styk s potravinami.

Ve druhé části se nachází vlastní práce, kde autorka provádí rozbor prodeje společnosti Mondi Štětí a.s. v letech 2010 – 2012 a snaží se vytyčit destinace s nejvyššími odběry obalového papíru s koncovým užitím pro styk s potravinami.

Třetí část je věnování zhodnocení trhu a způsobu jakým společnost Mondi Štětí a.s. obchoduje na trhu. Jsou zde obsaženy návrhy na optimalizaci vedoucí ke zrychlení obchodu s touto komoditou.

Klíčová slova: obal, obchod, legislativa, certifikace, hygiena

Summary

The master's thesis deals with international trade with packaging paper intended for contact with food and is divided into three parts.

The first theoretical part concentrates on packaging types and functions, the history of the paper industry in the Czech Republic and the world market with packaging paper intended for contact with food. The legislation of each country is very important for this type of business, therefore the end of the theoretical part briefly described the legislation in

selected countries, including internationally regarded certification of paper intended for contact with food.

The second part is the practical part, here the author analyses the sales of the company Mondi Štětí a.s. in the years 2010 - 2012 and defines countries with the highest purchasing of packaging paper for end-use with food contact.

The third part is devoted to evaluation of the market and the way the company Mondi Štětí a.s. trades on the market. There are contained proposals for optimization leading to the acceleration of trade in this commodity

Keywords: packaging, trade, legislation, certification, hygiene

Obsah

1	ÚVOD	7
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	9
2.1	Cíl práce	9
2.2	Metodika	9
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	12
3.1	Definice obalu	12
3.2	Typy papírových obalů určených pro styk s potravinami	12
3.3	Funkce papírových obalů	13
3.4	Historie papírenského průmyslu v ČR	14
3.5	Trh s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami v letech 2010 - 2012	15
3.6	Právní úprava papíru určeného pro styk s potravinami	18
3.6.1	Nářízení Evropského parlamentu a Rady	19
3.6.2	38/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví	23
3.6.3	Národní právní předpisy Německa	25
3.6.4	Národní právní předpisy Nizozemska.....	28
3.6.5	Národní právní předpisy Francie	29
3.6.6	Národní právní předpisy Itálie	30
3.6.7	Právní úprava Spojených Států Amerických	31
3.7	Certifikace obalového papíru určeného pro styk s potravinami	32
3.8.1	ISO - International Organization for Standardization.....	32
3.8.2	BRC - British Retail Consortium.....	35
3.8.3	FSC - Forest Stewardship Council.....	36
3.8.4	ISEGA – Forschungs- und Untersuchungs- Gesellschaft mbH.....	37

4	PRAKTICKÁ ČÁST	39
4.1	Společnost na výrobu papíru – Mondi Paper Sales GmbH	39
4.1.1	Obchodní model (Business model).....	41
4.1.2	Strategie společnosti	44
4.2	Produktové portfolio společnosti Mondi Štětí a.s.	45
4.2.1	Bostonská matice BCG	46
4.2.2	Výčet základních hygienických opatření ve výrobních prostorech	47
4.3	Konkurence v letech 2010 – 2012	48
4.4	Poptávka v letech 2010 – 2012	50
4.5	Prodej obalového papíru určeného pro styk s potravinami v letech 2010 - 2012 společnosti Mondi Štětí a.s.	52
4.5.1	Celkový prodej papíru v Mondi Štětí a.s.	52
4.5.2	Prodej papíru určeného pro styk s potravinami v Mondi Štětí a.s.	55
5	ZHODNOCENÍ OBCHODU S OBALOVÝM PAPIREM URČENÝM PRO STYK S POTRAVINAMI PRO MONDI ŠTĚTÍ A.S.	67
6	ZÁVĚR	70
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	71
8	PŘÍLOHY	76

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: <i>Certifikát ISO 1400:2004 (životní prostředí)</i>	76
Příloha 2: <i>Certifikát ISO 9001:2008 (kvalita)</i>	77
Příloha 3: <i>Certifikát BRC (hygienu)</i>	78
Příloha 4: <i>Certifikát FSC (dřevo)</i>	79
Příloha 5: <i>Certifikát ISEGA</i>	80
Příloha 6: <i>Certifikát FCA (styk s potravinami)</i>	83

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: <i>Přehled kategorií obalového papíru určeného pro styk s potravinami</i>	17
Tabulka 2: <i>Výroba obalového papíru určeného pro styk s potravinami podle regionu</i>	50
Tabulka 3: <i>Produktové portfolio Mondi Štětí a.s.</i>	45
Tabulka 4: <i>Bostonská matice pro produkty Mondi Štětí a.s.</i>	46
Tabulka 5: <i>Celkový prodej Mondi Štětí a.s.</i>	53
Tabulka 6: <i>Celkový prodej Mondi Štětí a.s. - Speciality Kraft Paper</i>	56
Tabulka 7: <i>Celkové množství Mondi Štětí a.s. – Styk s potravinami SpKP</i>	58
Tabulka 8: <i>Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Evropský trh</i>	60
Tabulka 9: <i>Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Evropský trh</i>	61
Tabulka 10: <i>Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Asijský trh</i>	62
Tabulka 11: <i>Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Asijský trh</i>	63
Tabulka 12: <i>Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Tichomořský trh</i>	63
Tabulka 13: <i>Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Tichomořský trh</i>	64
Tabulka 14: <i>Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Africký trh</i>	64
Tabulka 15: <i>Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Africký trh</i>	65
Tabulka 16: <i>Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Americký trh</i>	65
Tabulka 17: <i>Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Americký trh</i>	66

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: <i>Rozdělení poptávky po Speciality Kraft papíru ve světě.</i>	51
Graf 2: <i>Světová poptávka po Speciality Kraft papíru</i>	52
Graf 3: <i>Celkový prodej Mondi Štětí a.s.</i>	54
Graf 4: <i>Rozdělení prodeje Mondi Štětí a.s.</i>	55

Graf 5: <i>Speciality Kraft Paper Mondi Štětí a.s. – objem prodeje (v tunách)</i>	57
Graf 6: <i>Celkový prodej Speciality Kraft Paper Mondi Štětí a.s.</i>	57
Graf 7: <i>Objem prodeje Mondi Štětí a.s. – Styk s potravinami SpKP</i>	59
Graf 8: <i>Kontinentální prodej Mondi Štětí a.s. – Styk s potravinami SpKP</i>	59
Graf 9: <i>Rozdělení prodeje papíru s konečným užitím pro styk s potravinami v Evropě</i>	61

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: <i>Statistika produkce Mondi Paper Sales GmbH 2014</i>	39
Obrázek 2: <i>Bussines model Mondi Paper Sales GmbH</i>	43
Obrázek 3: <i>Pyramida společnosti</i>	44

SEZNAM ZKRATEK

BfR	Bundesinstitut für Risikobewertung
BRC	British Retail Consortium
CFR	Code of Federal Regulations
CMR	Convention Marchandise Routière
EFSA	European Food Safety Authority (Evropský úřad pro bezpečnost potravin)
EU	Evropská Unie
FDA	Food and Drug Administration
FSC	Forest Stewardship Council
ISEGA	Forschungs- und Untersuchungs- Gesellschaft mbH
ISO	International Organization for Standardization
MF	Machine Finished
MG	Machine Glazed
SAP	Informační systém
SF	Smooth Finished
SKP	Sack Kraft Paper
SpKP	Speciality Kraft Paper
PE	Polyethylene

1 Úvod

Tato práce bude zaměřena na mezinárodní obchod s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami. Každý se denně s papírem dostává do kontaktu, je to nezbytná pomůcka v zaměstnání, v domácnosti, v obchodě, ale i v lékařství. Je brán jako samozřejmost a mnozí si ani nedokáží představit náhradu tohoto materiálu. Setkáváme se s papírem v podobě obalu potravin (sáčku, pytle, krabice), listovin (noviny, časopis, knihy) či obalu průmyslových výrobků (pytle na cement, na krmivo, ochranné obaly před poškozením zboží) atd.

Ale i výroba tak všední věci jako je papír v sobě skrývá dlouhý a složitý proces zahrnující ty nejvyšší technické a hygienické nároky. Zpracování se liší podle účelu použití a díky tomu je možno identifikovat opravdu velké množství druhů papíru, které jsou mnohdy od sebe nesnadno rozeznatelné. Většinou se liší svými vlastnostmi a složením. Každý účel zpracování má jiné priority, to znamená, že například jeden zákazník preferuje vysokou kvalitu potiskovatelnosti a jiný zákazník zase klade větší důraz na pevnost a nepropustnost papíru. Pokud se zaměříme pouze na papír určený pro styk s potravinami, je výroba samotného zdrojového materiálu prakticky začátek dlouhého koloběhu zpracování. Jelikož výroba papíru je náročný proces, máme na trhu mnoho malých podniků, které základní, nebo také zdrojový papír, nevyrábějí, ale pouze nakupují, a po následných úpravách ho zase prodají na další zpracování. Jedním z kroků úprav může být laminace papíru. Na zdrojový papír se nanáší slabá vrstva polyetyleny, který zamezí propouštění tuků, vody a jiných tekutin a tím tak naše potraviny zůstávají čerstvější a chráněné od okolních nečistot a vlivů, která by potraviny mohly znehodnotit. Může mít i opačný užitek a to takový, aby se zabránilo uniknutí tekutin z obalu a tak následnému navlhčení okolních produktů. Dále se tento papír používá také pro výrobu různých hygienických a lékařských pomůcek například vložky, plenky, náplasti, obaly obvazů, atd..

Když už je u konce dlouhého procesu výroby a nastane fáze směny hotového produktu na trhu, je možno se setkat hned s několika problémy. Ačkoli se může zdát, že obchod s papírem nemůže být komplikovaný, opak je pravdou. Papír, který je určen pro kontakt s potravinami, podléhá citlivé legislativě zahrnující dlouhý a přesný výčet látek a chemikálií, které na výrobu být použité mohou a které zase nesmí. Pro země Evropské Unie není legislativa pro papír pro styk s potravinami sjednocena a to především v použití

chemických látek. Členské země se ve svých nárocích liší, mají jiné požadavky. Výrobní společnosti mají proto své oddělení kvality a laboratoře, kde pečlivě zkoumají obsah a množství všech přidaných látek tak, aby vše vyhovovalo většině zákazníků. Díky těmto odlišnostem v zákonech směnu doprovází časté vystavování závazných prohlášení a potvrzení o přísadách podle přání zákazníka. Tyto prohlášení se liší podle účelů směny a záměru na další použití.

Existují velké mezinárodní společnosti, zabývající se certifikací a chemickým rozborem, které mnozí zákazníci respektují. Není to pravidlem a žádný úřad v současné době nemůže nakázat zákazníkům a obchodníkům povinně uznávat certifikáty od těchto mezinárodních certifikačních ústavů. Jak je tomu především v lékařství, i v papírenském průmyslu existují pozitivní listy, ve kterých jsou obsaženy veškeré povolené chemické přísady používané pro výrobu produktu. Tyto pozitivní listy jsou však opět rozdělené a nejsou jednotné ani v rámci Evropské integrace.

Je také nutno zmínit, že s výrobou papíru souvisí i dopad na životní prostředí. Kvůli používaným chemickým látkám mohou do ovzduší unikat různé škodliviny. Kvalita ovzduší se sleduje na kontinuálních imisních monitorovacích stanicích a v případě výskytu nepříjemného zápachu se zavádí opatření. Hodnoty látek v ovzduší jsou posuzovány podle stanovených limitů. Také zákazníkům není způsob výroby vůči životnímu prostředí lhostejný a mnohdy žádají certifikáty týkající se dopadu výroby na okolní životní prostředí. Tyto typy certifikátů budou popsány.

V neposlední řadě je také nutné si trh s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami blíže číselně představit. Podrobnější popis trhu bude uveden ve druhé části práce. Bude rozepsán přehled konkurence a poptávky po oblastech s nejvyšší produkcí obalového papíru ve světě. Na základě informací získaných mezinárodní společností Mondi Paper Sales GmbH a její výrobní v České Republice Mondi Štětí a.s. bude proveden rozbor trhu a následné návrhy na zlepšení a optimalizace obchodu s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavní cíl práce

Hlavním cílem práce je identifikace obchodu s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami a na základě podkladů a zkušeností mezinárodní společnosti Mondi Štětí a.s. vytyčit země s nejrozsáhlejším trhem s touto komoditou.

Dílčí cíle práce

Dále se tato práce bude zabývat problematikou úzce související s mezinárodním obchodem s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami. Mezi dílčí cíle práce bude patřit:

- přiblížení legislativy České republiky a nalezení rozdílů mezi Českou republikou a vybranými státy;
- představení certifikace a hygienických požadavků na výrobu a dodání zboží, které často bývají různorodé a nejednotné i v rámci Evropské integrace;
- popis postupů a podmínek získání mezinárodně uznávaných certifikátů kvality a hygieny důležitých především pro společnosti, které jsou konečnými zpracovateli zboží.;
- navržení optimalizace požadavků na obchod s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami a na základě norem států zapojených do obchodu stanovit návrhy na usnadnění, zlepšení a zrychlení obchodu s touto komoditou.

2.2 Metodika

Základním předpokladem pro dosažení cílů je obecná znalost problematiky. V první části práce se bude autorka zabývat charakteristikou a poznatky o mezinárodním obchodu na obecné úrovni bez ohledu na zaměření. Za pomoci odborné publikace se pokusí vytyčit důvody mezinárodní směny, podmínky mezinárodní směny a možné překážky, které mohou zahraniční obchod zásadně ovlivnit či znemožnit. Na základě

dostupných informací se nadále bude věnovat stručnému zhodnocení rozdílů mezi směnou v rámci EU a směnou třetích zemí.

V následující části, která bude již kompletně zaměřena na obchod s papírem určeným pro styk s potravinami, bude představen rozsah a základní problematika trhu. Vzhledem k tomu, že papír podléhá různému následnému zpracování a úpravám (např. lepení, tisk, ořez, atd.) před samotným konečným stykem s potravinami (např. ve formě obalu, pečícího papíru, pytle či nákupní tašky), bude tato práce zaměřena výhradně jen na obchod se zdrojovým papírem.

V práci budou využity následující vědecké metody:

a) Analýza

Rozložení trhu na jednotlivé části: identifikace potřeb a preference, vývoj definovaného trhu v časové řadě (rozmach, pokles).

b) Komparace

Za použití této metody komparace bude snaha nalézt zemi či oblast s největší produkcí a využitím papíru určeným pro styk s potravinami a zároveň také nejrozsáhlejší trh s touto komoditou.

c) Indukce

Od zvláštností směny určitého zboží jednotlivých poznatků k obecným závěrům. Tento závěr lze také brát jako hypotézu. Hypotéza pojednává o podstatě určité situace ve zkoumané oblasti. Je to návrh či představa o vztahu mezi výzkumnými proměnnými a tento návrh se výzkumem zamítá anebo potvrzuje na základě empirické evidence.¹

d) Dedukce

Je to opak indukce. Je možné ji nazvat metodou usuzování či odvozování. Na základě empirického výzkumu aplikovat teorii. Je to proces testování, zda obecná teorie je použitelná na mnou zkoumaný fakt.

Pro zpřehlednění získaných dat a informací bude užito grafického zobrazení a tabulky. „Rozhodnutí, zda zobrazit údaje pomocí obrázku nebo tabulkou, je do jisté míry věcí citu.“² Pro práci bude upřednostňována metoda zobrazení kvantitativních dat. Tabulky

---

¹ HENDL J., 2012 vydání 4, rozšířené: Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat., s. 199.

² HENDL J., 2012 vydání 4, rozšířené: Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat., s. 201.

slouží pro počáteční přehled získaných měření. Cíle se ještě lépe dosáhne užitím grafických prostředků.

Při popisování grafu bude všímáno především tvarové konfigurace a následně deviací. U grafů se bude hodnotit tvar rozdělení (sklon a tvar) a rozdílnosti mezi jednotlivými body (odlehle hodnoty).

Pro další kondenzaci dat bude využito charakteristiky centrální tendence a rozptýlenosti, která se bude snažit vystihnout typickou hodnotu dat (střední hodnoty). Bude užito známého aritmetického průměru, který je definován jako součet všech naměřených dat vydělených jejich počtem.³ Požívá se jako dobrý popis symetrických rozdělení a využívá se i v normálním rozdělení, ale jsou ovlivňovány odlehlými hodnotami.

---

³ HENDL J., 2012 vydání 4, rozšířené: Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat., s. 201.

3 Teoretická východiska

Před samotným výběrem obalového materiálu je nutné určit vlastnosti, které obal konkrétního výrobku musí mít. Existuje několik typů a funkcí obalů, které musí být splněny, jelikož jsou na obaly kladeny velice vysoké nároky. Nesprávný výběr obalového materiálu může mít negativní dopad na kvalitu produktu.

3.1 Definice obalu

„Obal je jakýkoli výrobek bez ohledu na typ a použitý materiál, který je určen k pojmání jednoho výrobku nebo určitého množství výrobků nebo k ochraně nebo zajištění výrobků nebo k manipulaci s výrobky nebo usnadnění manipulace s nimi nebo k uvedení výrobků do oběhu nebo k jejich dodávce spotřebiteli nebo k předvedení, vystavení nebo nabídce výrobků spotřebiteli“⁴ a také zároveň je určený k:

- přímé ochraně produktu nebo seskupení;
- seskupení prodejních celků v místě prodeje bez ovlivnění vlastností produktu;
- ulehčení manipulace a přepravy prodejních celků či skupinovým balení a zamezit tak znehodnocení produktu.

3.2 Typy papírových obalů určených pro styk s potravinami

Obaly dělíme do čtyř základních typů, rozeznáváme transportní obal, spotřebitelský obal, obchodní obal a servisní obal. Přepravní obal je určený pouze k předcházení poškození produktu při přepravě a manipulaci, většinou se jedná o palety, bedny, kontejnery. Tento typ obalů nebývá z papíru, protože papír není dostatečně pevný. Tyto obaly také nemusí splňovat podmínky pro styk s potravinami, protože se většinou jedná o druhý obal, který s produktem nepřichází do přímého kontaktu.⁵

Dalším typem je obal spotřebitelský. Spotřebitelské obaly bývají z papíru nebo plastu. Jedná se například o kelímky a krabice na potraviny. Papírové obaly jsou vyráběny

⁴ www.business.center.cz/business/pojmy/p1635-obal.aspx

⁵ ZAMAZALOV, Marcela a kol. *Marketing 2*, 2 vyd., s 176 – 177.

z obalového papíru, který musí splňovat náležitosti pro styk s potravinami a musí být s ním obchodováno v souladu s legislativou daného státu. Při výběru správného papíru pro obal se zkoumá více vlastností papíru, protože na obalu opravdu záleží. Potravinový obal splňuje i marketingovou funkci a tak je nutné, aby papír měl vysokou kvalitu potiskovatelnosti. Obal potravin musí obsahovat povinné údaje o produktu a musí i zaujmout zákazníka. Pokud by se obal nedal kvalitně potisknout, nesplňoval by nutné podmínky obchodu s produktem.⁶

Obchodní typ obalu slouží k prezentaci produktu v místě prodeje a jsou to obaly sekundární (například krabička na sáčky čaje). Posledním typem jsou servisní obaly. Jsou primárními obaly a slouží k zajištění hygieny potravin a usnadňuje manipulaci s potravinovými výrobky. Jedná se o tácky, sáčky a přesně tyto výrobky jsou nejčastějším konečným zpracováním obalového papíru určeného pro styk s potravinami. Sáčky a pytlíky na potraviny zabírají největší procento užití obalového papíru určeného pro styk s potravinami vůbec.⁷

3.3 Funkce papírových obalů

Obal musí plnit několik základních funkcí, ale mimo jiné musí splňovat i požadavky zákonných norem. Samozřejmě základní funkcí obalu je ochrana výrobku. Ochranná funkce obalu je otázkou technickou či technologickou a tak na samém počátku je třeba si pořádně rozmyslet, zda papírový obal je pro určité potraviny ten nejlepší. Papírový obal musí být dostatečně pevný, aby ustál manipulaci, skladování, potisk informací atd.

Všechny funkce shrnuty v dokumentu Evropské Unie „Funkční kritéria pro balení dle EU“, ve které jsou následující body:

- ochrana výrobku;
- funkčnost v průběhu balícího procesu;
- funkčnost v logistickém řetězci;
- příspěvek obalu k prezentaci a marketingu;
- přijatelnost pro zákazníka;
- poskytnutí nezbytných informací;

---

⁶ ZAMAZALOV, Marcela a kol. *Marketing 2*, 1 vyd., s 176 – 177.

⁷ JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing: Strategie a trendy*, 1 vyd., s. 170 – 171.

- zajištění bezpečnostních požadavků;
- uspokojení legislativních požadavků na balení.⁸

Obal by měl být levný, ale úplně šetřit by se na něm zase nemělo, jelikož je to hlavní nástroj k upoutání zákazníka. Nejen pohled, ale i dotyk je pro zákazníka důležitý. Kvalitní papír se pozná především fyzickým kontaktem, a pokud by nebyl příjemný, může se to promítnout i na rozhodnutí spotřebitele. Psychologická funkce obalu je nejdůležitější z pohledu marketingu. Co se týče kvantity papíru, ta je důležitá pro potisknutí všech informací o produktu plus upoutávek pro zákazníka. Výrobce by měl vždy diskutovat druh a kvalitu papíru s výrobcem obalového papíru, protože jen výrobce papíru zná svůj produkt nejlépe a tak může doporučit nejvhodnější kvalitu pro konkrétní užití.

V zákoně se hovoří o „zachování přijatelnosti pro spotřebitele“, není vyloženo, co přesně by to mělo znamenat, ale zřejmě se jedná o technické parametry než o estetický pohled na obal. Pro obaly vyrobené po 1. 1. 2002 platí, že výrobce je povinen vždy označit, z jakého materiálu je obal vyroben a jakým způsobem by se s obalem mělo nakládat. Například v případě posilikovaného papíru je recyklace rozdílná než u čistého papíru.⁹

3.4 Historie papírenského průmyslu v ČR

Papír se používá již několik tisíciletí a život bez něj si mnozí nedokáží vůbec představit. Výrobní proces se za ta léta značně změnil, ale rostlinný základ výroby zůstal. Celý proces začal výrobou ručního papíru. Do Evropy se výroba papíru dostala ve 12. století a v České republice se ruční papír začal vyrábět na začátku 14. století v Chebu. Největší rozvoj výroby papíru je zaznamenán po roce 1495 s vynálezem knihtisku.¹⁰

V 16. století se na území České Republiky dostaly nové technologické postupy a již v té době zde bylo založeno 20 papíren. Na přelomu 17. a 18. století se zde vyrábělo 40 % veškerého papíru z Habsburské monarchie. Lidé z celé Evropy znali pouze ruční výrobu papíru, ale na 19. stoletím, kdy v roce 1799 Francouz Robert Nicolas-Louis vynalezl první

⁸ VYSEKALOVÁ, Jitka. *Chování zákazníka: Jak odkrýt tajemství „černé skříňky“*, s 173-174.

⁹ VYSEKALOVÁ, Jitka. *Chování zákazníka: Jak odkrýt tajemství „černé skříňky“*, s 173-174.

¹⁰ www.mezistromy.cz/cz/vyuziti-dreva/papirenstvi/

papírenský stroj, se objevila i strojírenská výroba. V roce 1833 byl spuštěn první papírenský stroj v Praze. Krátce poté byly zřízeny i další papírny v Hostinném, Vraném nad Vltavou a později i na Moravě v Dolní Dlouhé Loučce u Uničova.

V 19. století se také změnily suroviny pro výrobu papíru a hadry byly nahrazeny dřevovinou a později dřevnou buničinou, tedy celulózou. První celulózky byly zřízeny v Neštědicích, ve Větrní, ve Vratimově a v Hostinném. V 50. letech 20. století se začala budovat papírna ve Štětí, která byla v té době největší v Československu a do dnes tomu tak je.

Se vstupem do Evropské Unie se stal Český papírenský průmysl nedílnou součástí světového trhu. V roce 2006 poprvé v historii překročila produkce 1 mil. tun papíru za rok a z toho 76 % bylo exportováno do zahraničí. Dnes již probíhá plně automatizovaná, počítačově řízená výroba papíru s nejvyšší kvalitou na světovém trhu, která následuje celosvětové trendy a prvky udržitelného rozvoje a dodržuje pravidla pro ochranu životního prostředí v okolí výroby. Optimistické předpovědi papírenského odvětví tvrdí, že budoucnost papíru se vidí především ve snadno recyklovatelném materiálu, který je environmentálně příznivý.

Dosud nejstarší fungující papírna se nachází ve Velkých Losinách založená roku 1596, kde se do dnes vyrábí papír ručně ze standardních surovin. Dnes je tato továrna zahrnuta mezi významné technické a kulturní památky.¹¹

3.5 Trh s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami v letech 2010 - 2012

Přesná identifikace druhu papíru, který se používá výhradně pro potravinové produkty, je prakticky nemožná. Je pouze na usouzení konečného zpracovatele, jaký druh a typ papíru pro tyto účely použije. Každý produkt má jiné požadavky na vlastnosti a to se rozlišuje podle charakteru užití.

Obecně se však dá říci, že mezi nejpoužívanější papír pro styk s vlhkými potravinami je třída typu papíru nazývaná Speciality Kraft Paper. Do této skupiny patří více než 150 typů vyráběného papíru, z nichž se většina používá právě k výrobě výrobků,

---

¹¹ www.mezistromy.cz/cz/vyuziti-dreva/papirenstvi/

kteře jsou určeny pro styk s potravinami či na výrobu hygienických pomůček. Speciality Kraft papír je možné nalézt skoro v každém tržním sektoru. Nejdůležitějším údajem pro výrobce obalů potravin je chemické složení a soulad s legislativou upravující obchod obalovým papírem určeným pro styk s potravinami. Po té co má výrobce ověřeno, že se papír dá použít na obaly potravin, může teprve začít vybírat typ, který splňuje jeho požadavky.

Podle dostupných studií se v roce 2012 vyrobilo a expedovalo více než 410 milionů tun Speciality Kraft papíru. To je 6,3 % z celkové produkce papíru všech druhů. V současné době se tyto propočty pohybují stále mezi 5 – 7 %.¹² Od roku 2005 papírenský průmysl významně vzrostl. Největší papírny byly situovány především v Severní Americe a západní Evropě, postupně však největší produkce byly přemísťovány zvláště do Asie a Jižní Ameriky, kde měli sloužit spíše pro domácí trh a pro export do ostatních regionů. Tento trend byl v té době velice konkurenceschopný, ale bohužel díky vzrůstajícím požadavkům dnešní doby konkurenceschopnost klesá.¹³

Výroba Speciality Kraft papíru by se dala rozdělit na 11 trhů podle charakteru konečného zpracování. Zkoumají se fyzikální vlastnosti, optické vlastnosti, elektrické vlastnosti (odpor), chemické vlastnosti a jiné aspekty.

Jednou z těchto jedenácti trhů je právě trh s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami. Oficiální název trhu je „food servise“, který v roce 2012 zásobil svět 2 390 000 tuny papíru určenými na obaly ovoce, zeleniny, tekutin, masa a jiných potravin. Food servis je rozdělen podle konečného užití papíru. Jedná se například o papírové šálky, papír na jídelní boxy, obaly na maso či zeleninu. Každá potravina má jinou strukturu a vlastnosti, proto se materiál na obal na potraviny musí pečlivě vybrat. Například papír na obal masa by neměl propouštět vodu a měl by být pevnější než obal na sušené plody.¹⁴

Zpracování papíru určeného pro styk s potravinami je druhou největší částí Speciality Kraft papíru. Od roku 2012, kdy spotřeba byla 2 390 000 tun papíru, vzrůstá spotřeba o 2,5 % za rok. Nyní je poptávka po obalovém papíru vyšší o 183 000 tun než v roce 2012.

---

¹² FAOSTAT [online]

¹³AWA Alexander Watson Associates BV. *Speciality Papers & Paperboards Global Sourcebook 2013* [online]. In: . 2013, s. 110.

¹⁴ www.mondigroup.com

Tabulka 1: Přehled kategorií obalového papíru určeného pro styk s potravinami

Trh	Kategorie	2012 (v tunách)	2015 (v tunách)
Styk s potravinami (Food Service)	Cup stock	1 730 000	1 900 000
	Waxing Base	300 000	300 000
	Food wrap	225 000	235 000
	Vegetable Parchment	60 000	60 000
	Food Processing	52 000	54 000
	Drinking Straw Wrap	16 000	17 000
	Meat (Food) Casing	7 000	7 000
	Součet	2 390 000	2 573 000

Zdroj: www.mondigroup.com , vlastní zpracování

Největší nárůst je u skupiny „Cup stock”, která zahrnuje výrobky, jako jsou např. jednorázové papírové hrníčky, talíře atd.. Zaznamenává se největší poptávka v Severní Americe, kde se blíží 60 %. Poptávka se neustále zvyšuje také v rozvojových zemích východní Evropy a v částech Asie. Příčiny jsou především rozvíjející se urbanizace populace, změny preferencí domácností, zvyšující se poptávka po rychlém občerstvení a stravovacích zařízeních, které jsou zaměřena na rozvoz jídla, a v neposlední řadě také větší zájem o zábavu a sportovní aktivity.¹⁵

Skupina „Food wrap” má druhý největší nárůst poptávky a spotřeby papíru. Do této skupiny se řadí produkty, jako jsou obaly pro sendviče, maso, zmrzlinu, margarín či máslo. Tento trh je velice rozsáhlý, jelikož takové produkty kupuje každý. Růst je o 1, 5 % za rok. Papír určený pro tyto výrobky se dále upravuje. Kupující tohoto druhu není z pravidla konečným zpracovatelem.¹⁶

¹⁵ www.mondigroup.com

¹⁶ FAOSTAT [online]

3.6 Právní úprava papíru určeného pro styk s potravinami

V současné době neexistuje žádná harmonizace legislativy týkající se obalového papíru pro styk s potravinami pro členské státy Evropské Unie na rámec obecných požadavků Rámcového nařízení 1935/2004. To znamená, že pro soulad s obecnými přídatky ve článku 3. Rámcového nařízení pro obalový papír, se společností na mezinárodním trhu spoléhají především na vnitrostátní předpisy zveřejněné v Německu, Nizozemsku, Itálii, anebo ve Francii. Níže bude také přiblížení České Vyhlášky Ministerstva zdravotnictví týkající se obalového papíru.

Předpisy a doporučení pocházející ze zmíněných zemí nejsou zcela sladěny a proto je mnohdy vytvářen zmatek a nejistota na mezinárodním trhu. Ještě existuje i usnesení Rady Evropy „ Council of Europe Resolution on Paper and Board Materials and Articles for Food Contact Uses“ (Usnesení Rady Evropy o papíru, lepence a předmětech používaných pro styk s potravinami), který nebyl přijat žádným členským státem. Jako reakce na zmatečnou situaci se Evropské dodavatelské řetězce papíru určeného pro styk s potravinami spojili, aby vytvořili dokument zahrnující přehled materiálů pro styk s potravinami.

Níže se nachází stručný výčet a přehled legislativy týkající se papíru určeného pro styk s potravinami, který je platný ve většině Evropských zemí:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (The Framework Regulation; Regulation (EC) No 1935/2004) o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami;
- Národní právní předpisy České Republiky (38/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví ze dne 19. ledna 2001 o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy;
- Národní právní předpisy Německa (BFR Recommendation XXXVI);
- Národní právní předpisy Nizozemska (The Warenwet);
- Národní právní předpisy Francie (Notes d'Informations of DGCCRF).¹⁷

---

¹⁷ PIRA International a Dr Alistair Irvine. *Review of the Industry Guideline for the Compliance of Paper & Board Materials and Articles for Food Contact* [online]. s. 2

3.6.1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (The Framework Regulation; Regulation EC) No 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami

Tato regulace je jednou z nejzákladnější právní úpravy, které souvisí s trhem a s bezpečností materiálů určené pro styk s potravinami v Evropské Unii. Platnosti nabyla v roce 2004 a byla náhradou za dvě předchozí směrnice 80/590/EHS a 89/109/EHS, které upravovaly podmínky materiálů určených pro styk s potravinami. Pro přiblížení bude níže uveden stručný popis směrnic.

Směrnice Rady 89/109/EHS

Směrnice ze dne 21. prosince roku 1988 se týká sblížení právních předpisů členských států, které se týkají materiálů a předmětů s kontaktem s potravinami. Zavedla zásady pro odstranění rozdílů mezi právem v jednotlivých státech EU a upravila přijímání prováděcích směrnic týkajících se specifických skupin materiálů a předmětů, ale zároveň nechala i malý prostor členským státům na provádění změn, které jsou nezbytné pro rychlé přizpůsobení technologickému pokroku. Každý materiál na trhu s potravinami by měl splňovat požadavky tohoto nařízení.¹⁸

Směrnice Komise 80/590/EHS

Směrnice ze dne 9. června roku 1980 zavedla symbol pro označování předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami. Symbol v zájmu zachování jednotnosti byl ponechán a je stále platný. Poslední změny proběhly v roce 2003.¹⁹

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1935/2004 mělo zajistit účinné fungování vnitřního trhu s materiály a předměty určenými pro styk s potravinami a to jak styk přímý, tak i nepřímý. *„Vztahuje se na všechny materiály a předměty, včetně aktivních a inteligentních materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, které v konečném stavu:*

a) jsou určeny pro styk s potravinami;

nebo

---

¹⁸ Směrnice Rady 89/109/EHS ze dne 21. prosince 1988 (Úř. věst. L 284, 31.10. 2003, s. 1).

¹⁹ Směrnice Komise 80/590/EHS ze dne 9. června 1980 (Úř. věst. L 151, 19.6. 1980, s. 21).

- b) *již jsou ve styku s potravinami a jsou pro tento účel určeny;*
nebo
- c) *se u nich dá důvodně očekávat, že přijdou do styku s potravinami nebo že při jejich běžném nebo předvídatelném použití dojde k přenosu jejich složek d potravin.*²⁰

Rámcové nařízení stanovuje obecné požadavky pro obchod s materiály, které jsou určeny pro styk s potravinami a dává Evropské komisi oprávnění stanovit konkrétnější opatření (například v podobě směrnic, rozhodnutí či dalších nařízení) pro produkty, kde se domnívají, že by to mohlo být bezpečnější pro konečné spotřebitele, anebo by to mohlo být přínosné pro obchod a odstraňování jeho překážek. Bohužel doposud žádné takové harmonizační opatření týkající se papíru a lepenky nebylo zaznamenáno. V podstatě všechny materiály pro kontakt s potravinami jsou plně zahrnuty do působnosti pouze tohoto Rámcového nařízení (The Framework Regulation; Regulation (EC) No 1935/2004).

a) Obecné požadavky na papír určený pro styk s potravinami

Článek 3 upravuje především průběh výroby papíru určeného pro kontakt s potravinami, který musí být v souladu s výrobní praxí tak, aby se neuvolňovaly složky za obvyklých podmínek z papíru do potravin v takovém množství, které by mohlo ohrozit zdraví lidí nebo způsobit neakceptovatelnou změnu ve složení potravin anebo by mohlo dojít ke zhoršení organoleptických vlastností potravin.²¹

b) Zvláštní opatření pro skupiny materiálů a předmětů určené pro styk s potravinami

Úřední věstník Evropské Unie obsahuje přílohu se skupinami materiálů a předmětů, pro které se mohou přijímat nebo měnit zvláštní opatření (podle čl. 23 odst. 2).

Mohou zahrnovat:

- seznam látek povolených pro výrobu materiálů a předmětů;

---

²⁰ Směrnice Komise 80/590/EHS ze dne 9. června 1980 (Úř. věst. L 151, 19. 6. 1980, s. 21).

²¹ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS ze dne 27. října 2004 (Úř. věst. L 338 13.11. 2004, s. 7).

- seznamy povolených látek v aktivních nebo inteligentních materiálech a předmětů a také zvláštní podmínky užívání;
  - normy čistoty látek;
  - zvláštní podmínky používání;
  - specifické limity pro migraci složek do potravin;
  - celkové limity pro migraci složek do potravin;
  - předpisy na ochranu lidského zdraví před riziky vyplývajícími z orálního kontaktu;
  - další pravidla k zajištění souladu, kontroly, odebrání vzorků uchování záznamů, označování;²²
- atd.

c) Povolování dalších látek, změny a zrušení stávajících povolení látek pro výrobu papíru určeného pro styk s potravinami

Pokud bude podán požadavek na přidání nějaké látky na seznam uvedený v článku 5, musí být podána žádost, která je v souladu s postupem obsaženým ve článku 9. Všechny látky, na které jsou vydány žádosti, musí být prokazatelně nezávadné a bez možnosti jakkoli negativně ovlivnit konečný potravinový produkt.

V Evropské regulaci jsou přesně vymezené podmínky a náležitosti žádosti o povolení nové látky či žádosti o změnu a zrušení povolení pro určitou látku. Těmi náležitostmi jsou například jméno a adresa žadatele, technická dokumentace ve standardizované podobě, atd.

Příslušný orgán, na který je žádost adresována, předá podklady Komisi EU. Ta stanovisko úřadu posoudí a vypracuje návrh na zvláštní opatření i s případnými omezeními.²³

---

²² NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS ze dne 27. října 2004 (Úř. věst. L 338 13.11. 2004, s. 8).

²³ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS ze dne 27. října 2004 (Úř. věst. L 338 13.11. 2004, s. 9).

d) Označování papíru určeného pro styk s potravinami

Evropské nařízení také přesně specifikuje označování papíru určeného pro styk s potravinami. Toto označení znamená, že papír ještě není v kontaktu s potravinami, ale je k tomuto užití určen.

Odstavec 1 Evropského nařízení přesně specifikuje náležitosti označení a to včetně konkrétního použití jako je třeba kávovar, víno či láhev. Dále také v nezbytných případech uvést také zvláštní pokyny pro dodržování bezpečnosti při užívání materiálu či předmětu.

Na každém obalu také musí být uvedeno obchodní jméno a adresa (sídlo výrobce, zpracovatele nebo prodejce) odpovědného za uvádění produktu na trh.

Všechny povinné náležitosti musí být uvedeny na obalu, etiketě či v bezprostřední blízkosti produktu a musí být viditelné, čitelné, nesmazatelné. Vše má být napsané úředním jazykem země, na které se trh nachází, aby každý kupující mohl snadno porozumět označení produktu.²⁴

e) Zvláštní vnitrostátní opatření pro obchod s papírem určený pro styk s potravinami

Článek 6 pojednává o legislativě v jednotlivých členských zemích. Prakticky neexistuje legislativa, která nařizuje přesné postupy a tak členské státy mají povoleno mít vlastní vnitrostátní předpisy týkající se produktů se stykem s potravinami. V případě papíru, který není předmětem harmonizovaných právních předpisů, mají členské státy volný prostor pro zavádění vlastní legislativy v této oblasti.

Obchodníci na mezinárodním trhu by měli být opatrní a před vstupem na určitý trh si ověřit lokální legislativu, jelikož po porušení mohou být uplatněny sankce platné pro daný trh i přes to, že u Evropské Unie takový zákon v zákonících neexistuje.²⁵

f) Evropský úřad pro bezpečnost potravin – EFSA

Je na místě také přiblížit již zmíněný Evropský úřad pro bezpečnost potravin. Jedná se o úřad Evropské Unie, který se zabývá hodnocením rizik týkající se bezpečnosti

---

²⁴ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS ze dne 27. října 2004 (Úř. věst. L 338 13.11. 2004, s. 11).

²⁵ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS ze dne 27. října 2004 (Úř. věst. L 338 13.11. 2004, s. 7).

potravin a krmiv, výživy, pohody a zdraví zvířat, a ochrany rostlin. Vznik úřadu je zaznamenán v roce 2002 a byl takovým prvním krokem k vytvoření komplexního systému pro udržení bezpečnosti potravin v Evropě.

Evropský úřad pro bezpečnost potravin má za úkol přispívat k prohlubování důvěry v evropské potraviny, úzce spolupracuje s mezinárodními organizacemi, poskytuje vědecky podložené poradenství, podává doporučení a připravuje vědecké podklady pro legislativu EU. EFSA podporuje Evropskou komisi, Evropský parlament a členy EU v aktivním boji s riziky spojených s potravinami na trhu. Úřad je veden nezávislou patnáctičlennou Správní Radou a Výkonným ředitelem, který je zároveň i právním zástupcem. Vědecký výbor a vědecké panely tvoří odborníci vybrané ve výběrovém řízení, kde se prezentují pouze na základě svých zkušeností a vědeckých úspěchů. Členové orgánů EFSA nejsou zástupci členských států Evropské Unie.²⁶

Pro mezinárodní obchod je zásadní chybou nesoulad mezi legislativami všech členských států. Bylo by velmi přínosné a také přehledné vytvořit jeden velký dokument se všemi náležitostmi a postupy, které by platily v rámci celé Evropy. Nejdůležitějším dokumentem v Evropské Unii se zdá být BfR recommendation, které bude blíže představeno níže, ale jak je již z názvu patrné, jedná se pouze o nezávazné doporučení a ne o platný zákon.

3.6.2 38/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví ze dne 19. ledna 2001 o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy

Požadavky stanovené Evropskou regulací jsou nadřazené Vyhlášce Ministerstva zdravotnictví, ale vzhledem k tomu, že Evropská regulace je spíše obecná, vyhláška je hlavním pramenem pro obchod a výrobu produktů určených pro styk s potravinami.²⁷

Podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví je nutné, že *„výrobky určené pro styk s potravinami musí splňovat požadavky přímo použitelného předpisu Evropských společenství, hygienické požadavky a limity stanovené v této vyhlášce a podle povahy*

---

²⁶ www.europa.eu/european-union/about-eu/agencies/efsa_cs

²⁷ 38/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy ze dne 19. ledna 2001 (Sbírka zákonů, č. 386, 23. 10. 2008, s. 4/165)

výrobku požadavky k ochraně lidského zdraví před riziky, která by mohla vyplývat z orálního kontaktu s výrobky, podle stanovených požadavků. Hygienické požadavky a limity na výrobky určené pro styk s potravinami musí být ověřovány za podmínek a podle pravidel stanovených touto vyhláškou a přímo použitelného předpisu Evropských společenství“²⁸

Hygienické požadavky se ověřují pomocí validované analytické metody, která splňuje přímo požadavky použitelného právního předpisu. V případě, že metoda není upravena, používá se metoda s přiměřenými charakteristikami s ohledem na hygienický limit uvedený v této vyhlášce.

Dále důležitá informace plynoucí z vyhlášky je, že produkty určené pro styk s potravinami jsou posuzovány jako celek i přes to, že jsou vyrobeny kombinací několika druhů materiálů. Největší důraz se klade na materiál, který se dotýká potravin, což v případě obalového papíru, jsou prakticky všechny látky.

Obalový papír, který je předmětem této práce, se prodává v čistém a nepotištěném stavu. Následné vzory a potisky jsou již v režii zákazníků, kteří papír v rolích kupují. Potištění a dekoraci je také věnován paragraf ve vyhlášce zdravotnictví, jelikož i inkoust nanášený na obal může obsahovat škodlivé látky. V příloze 1 vyhlášky jsou sepsány požadavky na dekorace, které se musí dodržovat. Vzhledem k tomu, že strany obalového papíru nejsou totožné a odborníky jsou snadno rozeznatelné. Jedna strana je vždy více vyhlazená a přizpůsobená pro lepší tisk konečného zpracovatele. Je tedy nutné řádné promyšlení finálního obalu, aby byly strany správně užity.²⁹

Požadavky na výrobky z papíru

Papír vyráběný a prodáváný jako určený pro styk s potravinami musí být vyroben pouze ze surovin a přísad obsažených v příloze č. 12 vyhlášky. Také povolená vlhkost papíru je regulována a musí být maximálně v hodnotách do 8%. Obalový papír nesmí být opakovaně použitý jak na potraviny, tak ani na jiné účely. Musí se jednat o jednorázový produkt a tak je na trhu posuzován.

---

²⁸ 38/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy ze dne 19. ledna 2001 (Sbírka zákonů, č. 386, 23. 10. 2008, s. 4/165)

²⁹ 38/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy ze dne 19. ledna 2001 (Sbírka zákonů, č. 386, 23. 10. 2008, s. 4-6/165)

Při výrobě papíru musí být dodržovány hygienické požadavky a proces výroby musí být pod dohledem. Hygiena na pracovišti, hned po složení chemickém produktu, důležitým faktorem společnosti, která se obchodem s papírem určeným pro styk s potravinami zabývá.³⁰ Ve spojení s touto vyhláškou budou níže obsaženy základní hygienická opatření, která jsou zavedeny ve společnosti Mondi Štětí a.s. a budou později předmětem v praktické části.

Tato vyhláška se soustředí především na hygienu a zdravotní nezávadnost. Mínusem zde je, že o obchodu s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami a jeho podmínkách se v Českých zákonech nepíše. Certifikace povinná není, pokud se chemický profil drží zásad. V České Republice obecně u obchodu s obalovým papírem se klade důraz na zahraniční certifikaci pocházející především z Německa.

3.6.3 Národní právní předpisy Německa týkající se papíru určeného pro styk s potravinami (BfR Recommendation)

Německý název „Bundesinstitut für Risikobewertung“ zkráceně BfR je institut Spolkové republiky Německo vzniklý pro posílení ochrany spotřebitele. Je zodpovědný za znalecké posudky předmětů a látek ve styku s potravinami a krmivy a reportuje Německému ministerstvu pro výživu a zemědělství (BMEL).³¹

BfR doporučení je nerozšířenější a jeden z nejuznávanějších právních norem pro testování produktů určených pro styk s potravinami v rámci Evropské Unie. Na základě Německého doporučení funguje také mnoho mezinárodních certifikačních společností (ISEGA), které testují produkty a vydávají certifikáty o složení a nezávadnosti látek v materiálech pro styk s potravinami. Hlavní oblasti činnosti jsou dány Německým zákonem o ochraně zdraví spotřebitele a bezpečnosti potravin ze dne 14. srpna roku 2002. BfR spolupracuje s mezinárodními institucemi a organizacemi jiných zemí s cílem zvýšit ochranu spotřebitele v oblastech zdraví a bezpečnosti a také s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA – European Food Safety Authority).³²

---

³⁰ 38/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy ze dne 19. ledna 2001 (Sbírka zákonů, č. 386, 23. 10. 2008, s. 17/165)

³¹ www.bfr.bund.de/de/das_bundesinstitut_fuer_risikobewertung__bfr_-280.html

³² www.bfr.bund.de/en/database_bfr_recommendations_on_food_contact_materials__formerly__plastics_recommendations__-1711.html

BfR je rozdělena do čtyř sekcí:

- XXXVI Papíry a lepenky určené pro styk s potravinami;
- XXXVI/1 Papíry na vaření, Filtrovací papíry;
- XXXVI/2 Pečící papíry;
- XXXVI/3 Absorpční podložky na bázi celulózových vláken pro balení potravin.

Z uvedených čtyř bodů se obalové papíry určené pro styk s potravinami začleňují do první sekce. Spadají sem papíry, které se mohou zpracovávat do 90 °C. Užití je třeba pro zahřívání potravin či držení potravin v teplé formě. Pro zpracování ve vyšší teplotě se již musí postoupit do vyšších sekcí. Doporučení BfR XXXVI obsahuje 14 nezávazných seznamů látek, schválených pro výrobu papírů určených pro styk s potravinami. Pozitivní listy seznamů jsou rozděleny podle koncového užití papíru. V případě, že papír má více vrstev, je důležité, aby vrstva, která je ve styku s potravinou, byla v souladu s tímto doporučením. Testování se provádí na hotovém papíře a zkoumají se všechny přísady a vlastnosti papíru, přes vlákna, klíždla až po pevnost a propustnost. Stejně jako u Nařízení Evropské Unie se testuje dopad na zdraví, migrace látek do potravin a ovlivnění chutě a vůně. Bohužel se také ukázalo, že ne každá látka používaná k výrobě papíru určeného pro styk s potravinami je zahrnuta na pozitivních listech BfR XXXVI, ale navzdory tomu existují jistá očekávání, že dříve či později tyto opomenuté látky na žádost výrobců na seznamu přibudou.³³

Proces schvalování nové látky pro výrobu papíru určeného pro styk s potravinami na pozitivní list

Pokud chce společnost dostat novou chemickou látku na pozitivní list pro použití papíru určeného pro styk s potravinami v Evropě, nejlepší cesta je přes BfR XXXVI. Tuto cestu také využívá většina žádajících. Sice, jak již bylo zmíněno, nejsou seznamy závazné, ale mají největší hodnotu a jsou Evropsky uznávané.

Je nutné předložit požadované testy ve formátu stanoveném Evropským úřadem pro bezpečnost potravin. Hlavními podklady pro žádost jsou:

1. podrobný popis chemické látky;
2. chemické a fyzické vlastnosti;

---

³³www.bfr.bund.de/en/health_assessment_of_food_contact_materials-528.html

3. plánované použití látky;
4. povolení v jiných státech;
5. údaje o migraci látky do potravin;
6. údaje o zbytkovém množství v hotovém výrobku určeném pro styk s potravinami;
7. mikrobiologické vlastnosti látky;
8. toxikologické testy.³⁴

Temnou stránkou tohoto postupu celého BfR doporučení jsou látky schválené ještě před nastolením EFSA schvalovacího procesu Evropské Unie. Již bylo zaznamenáno, že si institut BfR vyžádal doplňující dokumentaci a informace o látce schválené před Evropskou Unií. To může znamenat, že v budoucnu by mohla být možnost otevření schvalovacího procesu pro látky přidané na seznam ještě před harmonizací s Evropskou Unií.³⁵

Posouzení zdravotní nezávadnosti papírových obalů krmiv pro zvířata

BfR se řídí principem "Farm-to-Fork", zdravé živočišné potraviny (maso, mléko, vejce) mohou být, pouze pokud se zvířatům podává správné krmivo. Na tomto základě instituce BfR posuzuje i nezávadnost krmiv. Finální produkt prodávaný na trhu pro lidskou konzumaci může být znehodnocen již v samém počátku, ve stádiu příprav krmiva. I přes výčet požadavků na krmiva pro hospodářská zvířata, na obal se této regulaci zapomíná. Pro obalový papír určený pro balení zvířecího krmiva neexistují žádné předpisy, které by se musely dodržovat a deklarovat. Při zasedání v červnu roku 2011 s názvem „Contact materials in the food chain“, vzneslo 50 expertů z různých univerzit dotaz právě na toto téma. Prezident BfR profesor Dr. Andreas Hensel se vyjádřil, že musí pečlivě prozkoumat všechny okolnosti, zda je nutné zavést nové pravidla a požadavky na obaly pro krmiva zvířat. Do dnes nebyly žádné podmínky zveřejněny.³⁶

Jak již bylo zmíněno BfR je nejuznávanější Evropský dokument. I legislativa následujících států berou jako závazné to, co v BfR je již otestováno a povoleno. Mnohdy je pro výrobce předem vyhraný boj v povolování nové látky pro styk s potravinami v daném státu, když už BfR tuto látku povolilo.

---

³⁴ PIRA International, Dr Alistair Irvine. *Review of the Industry Guideline for the Compliance of Paper & Board Materials and Articles for Food Contact* [online]. In: 2010, s. 13

³⁵ www.bfr.bund.de/en/import_and_export__imex__database-1715.html

³⁶ www.bfr.bund.de/en/press_information/2011/24/how_safe_are_materials_and_items_which_come_into_contact_with_foods__feeds_and_food_supplying_animals_-106178.html

Jednu velkou nevýhodu ale BfR má, a to, že celý dokument je pro obchod nezávazný. Není uveden v žádný závazný zákon ani sankce nemohou být v případě porušení uplatněny. Maximálně mohou být odebrány certifikace, které BfR uznávají. Tento institut by mohl být dobrým krokem do společné Evropské legislativy, pokud by konečně došlo na sjednocování požadavků.

3.6.4 Národní právní předpisy Nizozemska týkající se papíru určeného pro styk s potravinami ('The Warenwet')

Na nejobecnější úrovni jsou obalové materiály určené pro styk s potravinami regulovány vyhláškou ze dne 1. října 1979 o obalech a předmětech pro denní použití „Verpakkingen- en Gebruiksartikelen- besluit“. Vyhláška vešla v platnost dne 25. ledna 1980 na nařízení ministrů pod názvem „Regeling verpakkingen en gebruiksartikelen“ a je pravidelně aktualizována. Tato regulace je nejběžněji známá pod názvem „the Warenwet“ a poskytuje seznamy, již zmíněných, pozitivních listů pro materiály určené pro styk s potravinami.

The Warenwet, s originálním názvem „Hoofdstuk II Papier en Karton“, částečně působí jako prostředek pro harmonizaci legislativy s Evropskou Unií a částečně tvoří právní předpisy Nizozemska pro obaly, v tomto případě pro papíry, určené pro styk s potravinami, které nejsou sladěny se zbytkem Evropy. Je nutno poznamenat, že pozitivní listy nacházející v Nizozemské legislativě jsou pro všechny závazné.³⁷

Proces schvalování nové látky pro výrobu papíru určeného pro styk s potravinami na pozitivní list

V důležitých bodech schvalovacího procesu se The Warenwet shoduje s postupem BfR. Je nutné podložit migraci složek a toxikologické testy orgánům Nizozemska a také na institutu. Tento proces funguje i naopak. Jakmile je započatý schvalovací proces u BfR, je nutné podložit všechny povinné náležitosti také pro The Warenwet. Postup je sladěn s požadavky článků 8 a 12 Evropského rámcového nařízení (The Framework Regulation;

---

³⁷RIJK, Rinus a Rob VERAART. *Global Legislation for Food Packaging Materials.*, vyd. 1., Weinheim: WILEY-VCH Verlag GmbH, 2010. ISBN 978-3-527-31912-1, s. 109 – 112.

Regulation (EC) No 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami).³⁸

3.6.5 Národní právní předpisy Francie týkající se papíru určeného pro styk s potravinami

Francouzská legislativa upravující obchod s papírem určeným pro styk s potravinami se vyvíjela mnoho let a stále se ještě vyvíjí. Již v roce 1912 začala Francie s opatřením vedoucí ke kontrole látek na bázi arzenu a barviv v předmětech se stykem s potravinami. Ještě dnes jsou platné nařízení, které zakazuje potisk na papírech určených pro styk s potravinami. V pozdějších letech koloval dlouhý proces, kdy bylo schváleno několik chemikálií a nastaveny standardy pro používání papíru ke styku s potravinami. Všechny povolení byly shrnuty do „Brožury 1227“, která obsahuje veškeré právní předpisy o styku s potravinami.

Praktičtější a přehlednější popis francouzské legislativy je však uveden v dokumentu „GCCRF Information Note 2004/64“ (General Directorate of Competition, Consumption and Fraud Repression), který zahrnuje všechnu potřebnou legislativu pro obchod s materiály určené pro styk s potravinami. Tento dokument je podporován a doplňován dokumentem „DGCCRF informačním oznámení 2006-156“, který je určen pro polaminované/posilikonované papíry a lepenku. Skrz touto Francouzskou legislativou slouží jako návod výrobní praxe dokument „Guide de bonnes pratiques de zhotovení des papiers et carton“, jako zkrácený název je používán GDBP.³⁹ Překlad do angličtiny existuje pouze v nezávazné podobě. Originály jsou sepsány pouze ve Francouzském jazyce.⁴⁰

---

³⁸PIRA International, Dr Alistair Irvine. *Review of the Industry Guideline for the Compliance of Paper & Board Materials and Articles for Food Contact* [online]. In: 2010, s. 15.

³⁹PIRA International, Dr Alistair Irvine. *Review of the Industry Guideline for the Compliance of Paper & Board Materials and Articles for Food Contact* [online]. In: 2010, s. 29.

⁴⁰KNIGHT, D.J. a L.A. CREIGHTON. *Regulation of Food Packaging in Europe und in The USA*. vyd. 1. United Kingdom: Rapra Technology Limited, 2004. ISBN 9781859574713, s. 15

Proces schvalování nové látky pro výrobu papíru určeného pro styk s potravinami na pozitivní list

Francouzské právní předpisy nemají oficiální postup pro začlenění nové látky na seznam, jelikož nemají ani žádný komplexní seznam. Proces tedy do značné míry záleží na pozitivních listech BfR a tudíž i schvalovací proces je stejný.⁴¹

Francouzská legislativa je v jistých ohledech hodně komplikovaná a zmatená. Je uvedeno v platnost několik dokumentů, které na sebe navazují, ale nejsou nikdy sjednoceny. Z části zde platí postupy BfR a z části mají výhradní požadavky sami Francouzi. Navíc neoficiální překlad do ostatních jazyků velice komplikuje plynulost obchodu, jelikož pouze francouzsky mluvící obchodníci si mohou být jistí, že obchodují s papírem určeným pro styk s potravinami opravdu podle předpisů.

U Francouzské legislativy, která se jak již bylo zmíněno, ještě vyvíjí, by sjednocení v rámci EU mohlo být nejlepším řešením jak pro výrobce z Francie, tak pro obchodníky z jiných členských států.

3.6.6 Národní právní předpisy Itálie týkající se papíru určeného pro styk s potravinami

Italská legislativa spravující papír určený pro styk s potravinami se začala formovat v roce 1973 do obecného dokumentace upravující předměty a látky určené pro styk s potravinami. Nejvýznamnější změna přišla v roce 2001 s povolením fluorescentního bělení a se snahou částečně harmonizovat požadavky na migrační látky Evropské Unie s Itálií.⁴²

Proces schvalování nové látky pro výrobu papíru určeného pro styk s potravinami na pozitivní list

Nové látky mohou být na pozitivní list pro papírové obaly přidány pouze přes Ministerstvo zdravotnictví Itálie za přesně stanovené postupu z roku 1973. V praxi se proces řídí posouzením vydaným pro dodání předmětů z plastu ne z papíru, která by

---

⁴¹PIRA International, Dr Alistair Irvine. *Review of the Industry Guideline for the Compliance of Paper & Board Materials and Articles for Food Contact* [online]. In: 2010, s. 31.

⁴²RIJK, Rinus a Rob VERAART. *Global Legislation for Food Packaging Materials.*, vyd. 1., Weinheim: WILEY-VCH Verlag GmbH, 2010. ISBN 978-3-527-31912-1, s. 109 – 112.

v zásadě měla být sladěna s EFSA. V legislativě však není jasně uvedeno, jaké podklady by se přesně měly doručit Ministerstvu zdravotnictví, a je obtížné nyní tvrdit, že Italská legislativa je plně sladěna s požadavky Rámcového nařízení Evropské Unie uvedenými v článku 8 a 12.⁴³

Itálie si své předpisy drží pevně pod dohledem vlády a ministerstva. I přes snahu harmonizace mají jisté mezery, které je nutné doladit. Sjednocení v rámci EU by jim mohlo pomoci především v nastolení procesu zavádění látek na pozitivní list. Stejně jako u Francie, je obtížné dostat oficiální překlad legislativy do Angličtiny.

3.6.7 Právní úprava Spojených Států Amerických pro obalový papír určený pro styk s potravinami (FDA - Food and Drug Administration; CFR - Code of Federal Regulations Title 21)

Oblast obchodu a užití papíru pro styk s potravinami upravuje ve Spojených státech vládní agentury FDA (*Food and Drug Administration*). Je to Úřad pro kontrolu potravin a léčiv, která reguluje a kontroluje potraviny, léčiva, doplňky stravy, kosmetické přípravky atd. Má také pravomoc vynucování zákonů o veřejném zdraví. Od počátku 19. století se tato organizace formovala do současné podoby. Formálně vznikla v roce 1906, v roce 1938 se výrazně rozšířila její moc za vlády F. D. Roosevelta a od roku 1959 si tato organizace drží vliv na schvalování potravinami, které chtějí vstoupit na trh.⁴⁴

§ 176.170 Komponenty z papíru a lepenky ve styku s vlhkými a tučnými potravinami

Všechny látky uvedené v této kapitole mohou být bezpečně použity pro výrobu obalového papíru určeného pro styk s potravinami a i k následnému zpracování, přepravu nebo výrobu obalu pro vlhké a tučné potraviny.⁴⁵

- Látky musí být obecně považované na bezpečné pro styk s potravinami.
- Látky musí být obecně považované za bezpečné pro výrobu papíru či lepenky s plánovaným užitím pro styk s potravinami.

---

⁴³PIRA International, Dr Alistair Irvine. *Review of the Industry Guideline for the Compliance of Paper & Board Materials and Articles for Food Contact* [online]. In: 2010, s. 37.

⁴⁴ www.fda.gov

⁴⁵ www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfCFR/CFRSearch.cfm?fr=176.170

- Látky musí být v souladu se sankcemi a schvalovacím procesem organizace.
- Látky, které jsou v souladu s právními předpisy článků 170 a 189 kapitoly 21 mohou být použity pro styk s vlhkými a tučnými potravinami s výhradou této organizace.⁴⁶

§ 176.180 Komponenty z papíru a lepenky ve styku se suchými potravinami

Látky obsažené v této části mohou být použity pro výrobu papíru s plánovaným užitím pro styk se suchými potravinami bez žádného negativního efektu na finální produkt. Látky se nesmí používat ve vyšším množství než je potřebné pro dosažení zamýšleného účinku a nemají žádný vliv na potraviny.⁴⁷

3.7 Certifikace obalového papíru určeného pro styk s potravinami

Certifikace obalového papíru určeného pro styk s potravinami je pro mezinárodní obchod velice důležitá. Mnoho zahraničních i tuzemských firem požadují certifikáty pouze od mezinárodně uznávaných certifikačních institutů jako důkaz kvality a pravdy zveřejňovaný informací o produktu. Níže bude představeno několik nejpožadovanějších certifikátů, které jsou běžně požadovány před uskutečněním obchodu.

3.8.1 ISO - International Organization for Standardization

ISO je zkratka mezinárodní organizace pro standardizaci, originální anglický název je „International Organization for Standardization“. Sídlí v Ženevě a má na starosti koordinaci norem. Publikované normy organizací ISO přesáhly již 16, 5 tisíce a jedná se o normy z různých oborů. Zkratka ISO je sama o sobě o ničem nevyovídající a tak se pro konkrétní označení problematiky používá číselný kód za zkratkou. Dále se také označující

---

⁴⁶www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfcfr/CFRSearch.cfm?CFRPart=170&showFR=1&subpartNode=21:3.0.1.1.1.1

⁴⁷ www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfCFR/CFRSearch.cfm?fr=176.170

normy, které jsou přijaty do evropských norem EN ISO. V České republice může normy vydávat pouze Český normalizační institut a mají označení ČSN EN ISO.⁴⁸

ISO 14001 Systém environmentálního managementu

Certifikace systémů managementu ISO 14001 je vystavován za účelem podpory životního prostředí a prevence jejího znečištění. Norma zahrnuje stěžejní prvky účinného systému managementu životního prostředí používaný pro výrobní sektory i pro služby bez ohledu na obor činnosti a velikost společnosti.

Norma ISO 14001 uvádí požadavky týkající se systému řízení firem umožňující snižovat dopady na životní prostředí spojené s chodem společnosti. Požaduje se, aby společnost popsala environmentální cíle a vytvořila také systém nutný pro jejich dosažení. Společnost musí prokázat, že dosáhla shody s platnou legislativou a všemi environmentálními nároky, kterými jsou:

- snížení rizika na vznik neshod s negativním dopadem na životní prostředí;
- zlepšení vztahů s veřejností, orgány státu a jiným environmentálními sdruženími;
- zvýšení důvěryhodnosti pro finanční organizace (banky, pojišťovny) a pro investory;
- rozšíření možností exportu a v oblasti státních zakázek.

Certifikát ISO 14001 má zaručit, že systém managementu životního prostředí je aplikován a veden v souladu s platnou normou.

ISO 14001:2015

V roce 2012, vydáním několika doporučení Mezinárodní organizace pro standardizaci, byly zahájeny práva na revizi normy ISO 14001 a v roce 2015 byla vydána v platnost nová verze normy 14001:2015, do šesti měsíců byla vydána ČSN EN ISO 14001:2015 i v českém jazyce.⁴⁹

Mezi hlavní přínosy patřilo především zlepšení péče o životní prostředí, uvědomování si environmentální odpovědnosti, vylepšování image společnosti, motivování zaměstnanců k lepší péči o životní prostředí, konkurenční výhody, včasné

---

⁴⁸ www.iso.org/iso

⁴⁹ www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso14000

rozpoznání a zásah proti environmentálnímu problému a zdokonalení nástrojů řízení využívání zdrojů.

Průběh certifikačního procesu se dělí do několika základních fází:

- zpracování a předložení dokumentace;
- zavedení systému environmentálního managementu do praxe;
- certifikace akreditovaným orgánem: posouzení žádost klienta, uzavření smlouvy, propracování plánu auditu, vypracování a posouzení zprávy certifikačního auditu, vydání certifikátu;
- dozorový audit: probíhá 1x za rok po dobu třech let platnosti certifikátu a na základě tohoto auditu je vydáno rozhodnutí o potvrzení či pozastavení platnosti certifikátu do dalšího auditu. Pokud dojde ke zjištění zásadního odchýlení od normy, je možnost odebrání certifikátu.

Na první pohled se může zdát, že pro mezinárodní obchod s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami není certifikát ISO 14001 důležitý, ale opak je pravdou. K výrobě papíru se používá mnoho chemikálií a vyrobení postup nemusí být přátelský k životnímu prostředí. Mnoho společností má zájem na udržování zdravého životního prostředí a také i zachování si takové image firmy, že tento certifikát pro ně je základ pro další spolupráci.

ISO 9001 Systém managementu kvality

S rozšiřováním sériové výroby postupně vznikala i tato norma. Bylo nutné udržet neměnnou výrobu se stejnou kvalitou u každého výrobku. Po druhé světové válce se objevily první zásady, které se ale lišily podle území a jednotlivých korporací. ISO 9001 vznikla v 80. letech ve Velké Británii a dále se pak rozšířila po celé Evropě. Ověřováním plnění se zabývaly nezávislé certifikační společnosti. Dnes se jedná o neznámější normu ISO vůbec.

Princip této normy spočíval ve stanovení zásad pro firmy. Management společnosti si v oblasti kvality stanoví cíle a plány výroby, které jsou pomocí nastavených procesů uskutečňovány. Proces je měřen a monitorován za účelem přijímání nápravných opatření. Celá norma se zaměřuje na řízení dokumentace, infrastruktury, lidského faktoru a

komunikaci se zákazníky. V neposlední řadě je důležité hodnocení dodavatelů a interní audity a průzkumy s cílem získat zpětnou vazbu. Norma je uplatnitelná v různých odvětvích.

Přínosů pro společnost je mnoho. Pomocí normy se firmy snaží o udržení vysoké úrovně výrobního procesu a vysoké kvality výrobků a poskytovaných služeb, optimalizaci nákladů na provoz, zvyšování tržeb, získávání náročnějších zákazníků, zkvalitnění řízení, zvýšení důvěry veřejnosti a vytvoření pružně reagujícího systému na změnu trhu a požadavků zákazníků.⁵⁰

ISO 9001:2015

Revize ISO normy 9001 vešla v platnost v roce 2015 a vznikla v důvodu změn v mikroekonomickém a společenském prostředí. S revizí se změnila struktura normy, aby se tato norma ISO více přiblížila ostatním normám řízení. Cílem bylo reagovat na měnící se prostředí a využívat zkušenosti z aplikace stávající verze. Konkrétnějšími cíli revize je udržení významu a hodnot jednotlivých společností, zvýšit kompatibilitu s normami systému řízení v rámci ISO, blíže provázat normu a praktické využití, aplikace systému řízení rizik, propojit marketing společnosti a lépe uspokojovat požadavky zákazníků, zajištění stability této normy ISO 9001 v následujícím desetiletí, atd.⁵¹

3.8.2 BRC - British Retail Consortium

Standardy byly vyvinuty zájmovými německými sdruženími a britskými distribučními řetězci v roce 1998 ve Velké Británii. Cílem bylo vytvořit jednotná pravidla pro bezpečnost a kvalitu potravin. Standart specifikuje požadavky správné výrobní a hygienické praxe, a legislativní požadavky potravinového práva Evropské Unie na produkty, postupy a kvalifikaci lidského faktoru. Klade důraz na nezávadnost a bezpečnost potravin a nyní je v platnosti již šestá verze normy BRC. Mezinárodní norma je platná ve 123 státech a více než 23 tisíc dodavatelských společností jsou certifikována BRC. Certifikace je ve světě tak rozšířená, že většina obchodních řetězců berou tuto certifikaci jako základní předpoklad pro zajištění bezpečnosti potravin.

---

⁵⁰www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso_9000

⁵¹ www.iso.cz

Pro získání certifikátu je nutno oslovit nezávislou certifikační společnost, která je akreditována podle evropského standardu EN 45011 a zažádat o audit. Po provedení certifikačního auditu je vydán certifikát pro každou provozovnu zvlášť.

Obalového papíru určeného pro styk s potravinami se týká britská norma BRC/LoP, Globální standard pro výrobce obalových materiálů v potravinářství obsahuje bezpečnostní a kvalitativní pravidla pro výrobce obalových materiálů pro styk s potravinami. Norma je obsahuje přijetí formálního systému řízení nebezpečí a rizik, dokumentovaný systém řízení, kontrolu produktů, postupů, procesů a lidského faktoru ve výrobních prostorách. Přínosy pro společnost s tímto certifikátem jsou spatřovány v garanci neměnnosti výrobního procesu a ve stabilní vysoké kvalitě služeb a výrobků, v optimalizaci nákladů, ve zkvalitnění systému řízení, ve zdokonalení organizační struktury a v celkovém zvýšení efektivnosti celé společnosti.⁵²

3.8.3 FSC - Forest Stewardship Council

FSC certifikát vznikl v roce 1993 na podporu environmentálně odpovědného obhospodařování lesů a na ochranu ohrožených a devastovaných lesů z celého světa. FSC je důvěryhodný systém certifikace spotřebitelského řetězce a lesní certifikace. Má podporu největších environmentálních organizací Friends of the Earth nebo Greenpeace, ale také IKEA, Hornbach, atd..⁵³

Certifikace spotřebitelského řetězce

Pokud je výrobek označen logem FSC, je jisté, že produkt byl vyroben ze dřeva pocházejícího ze šetrně obhospodařovaného lesa. Podíl produktů FSC ve světě velice rychle roste, ročně až o desítky procent. Již dnes tento certifikát používá necelých 14 tisíc společností ze dřevozpracovatelského řetězce.

V případě papíru je tento certifikát velice důležitý, jelikož dřevo je základní surovinou pro výrobu. Logo FSC je uvedeno na všech koncových produktech, které jsou vyrobené z certifikovaného dřeva. Výrobci koncových obalů si mohou účtovat vyšší cenu za tento certifikát.

---

⁵² www.brcglobalstandards.com

⁵³ www.czechfsc.cz/fsc-certifikace.html

Lesní certifikace FSC

Jedná se o proces kontroly lesa, aby se zjistilo, zda je obhospodařován v souladu se standardem FSC. Pokud se potvrdí soulad s FSC, majitel lesa může používat logo FSC a tím se tak odlišit na trhu jak kvalitou, tak cenou.⁵⁴

Tato certifikace je pro obalový papír jako takový produkt na trhu nepotřebný, ale je potřebný pro oddělení nákupu společností na výrobu papíru.

3.8.4 ISEGA – Forschungs- und Untersuchungs- Gesellschaft mbH

Více než 45 let instituce ISEGA provozuje úspěšnou podnikatelskou činnost. Je nezávislým certifikačním ústavem, který analyzuje:

- buničinu, papír, lepenku;
- plast;
- obaly a spotřební zboží;
- barvy, laky, přísady a jiné chemické složky.

Pracuje v oblasti chemické a fyzické analýzy, životního prostředí, mikrobiologie a ekologie. Schvaluje výrobky pro styk s potravinami a poskytuje k nim certifikace. Instituce má pro svou činnost k dispozici moderně vybavenou laboratoř s 90 zaměstnanci. Kvalita byla schválena akreditací systému managementu dle ISO 17025 a dalšími státními úřady a institucemi. Analytická práce je prováděna v souladu s technickými pravidly platné na národní a mezinárodní úrovni. Certifikační orgán hodnotí výrobky na základě několika norem:

- konformita balení potravin podle (EC) No. 1935/2004,
- antimikrobiální aktivita podle JIS Z 2801:2010, ASTM E 2149-10, ASTM E 2180-07, AATCC method 100 (2004) or ISO 22196-2011,
- balení zdravotnických prostředků podle ISO 11607-1, 2009-09⁵⁵.

---

⁵⁴ www.czechfsc.cz/fsc-certifikace/co-je-to-fsc-certifikace--/

⁵⁵ www.isega.de/Certification-Body/Certification-process/EN_index_1725.html

Certifikáty jsou většinou vydávány s platností na dva roky. Určité osvědčení mohou být prodlouženy o 3 měsíce od vypršení platnosti. V takových případech jsou výrobky hodnoceny v souladu se současnými požadavky na certifikaci.

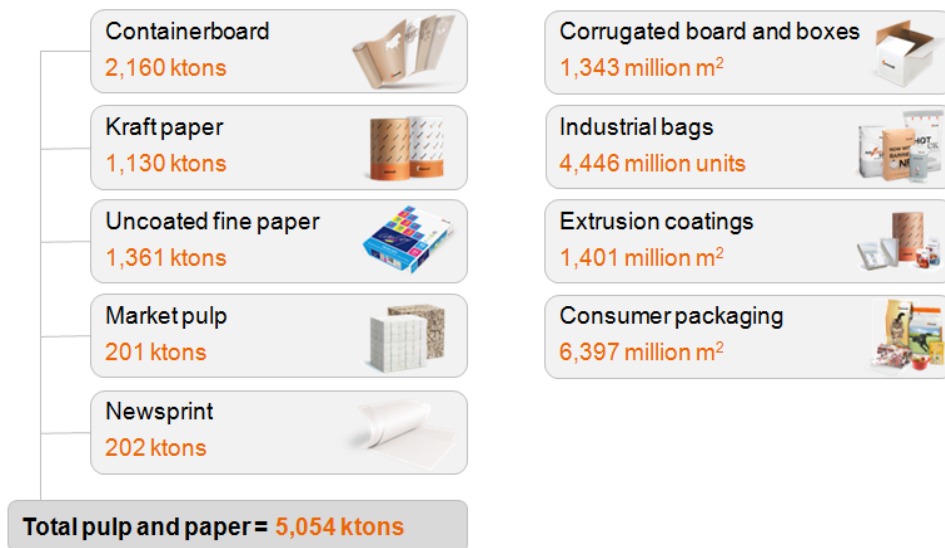
Organizační struktura umožňuje přímou komunikaci mezi vědci z různých oborů. Zákazníci jsou z pravidla podporováni kvalifikovaným personálem a jsou poučováni o životním cyklu výrobku včetně použití a likvidace. Členové instituce se účastní aktivit CEN, DIN, BfR a jiných. ISEGA vydává reporty, testovací certifikáty a certifikáty o shodě, které jsou v němčině, angličtině, francouzštině a v několika dalších jazycích.

4 Praktická část

4.1 Společnost na výrobu papíru – Mondi Paper Sales GmbH

Hlavní zdroj informací v této oblasti bude mezinárodní společnost Mondi Paper Sales GmbH, která dlouhá léta prosperuje na trhu a patří tak mezi přední světové výrobce a dodavatele papíru. Společnost zaměstnává více než 25 000 lidí ve 30 zemích světa. Klíčové produkce jsou umístěny ve střední Evropě, Rusku, Severní Americe a Jižní Africe. Svět je v rámci interních dohod rozdělen na prodejní oblasti a každá prodejní oblast má své manažery a prodejní asistenty, kteří se snaží uspokojit veškerou pohledávku na daném území. Díky rozsáhlé produkci po celém světě dokáže Mondi uspokojit většinu přání zákazníků v papírenském průmyslu. Firma má mnoho dceřiných společností, které se zabývají dalším zpracováním zdrojového papíru. Na obrázku č. 1 je statistický přehled vyrobených a expedovaných tun papíru za rok 2014.⁵⁶

Obrázek 1: *Statistika produkce Mondi Paper Sales GmbH 2014*

Zdroj: Intranet Mondi Paper Sales GmbH

⁵⁶ Mondi Paper Sales GmbH

Vzhledem k neustálým inovacím a rozšiřování nabídky produktů, celkové roční tuny rok od roku rostou a kvalita se zdokonaluje.

Mondi Paper Sales GmbH nabízí více než 100 druhů papírenských výrobků přizpůsobené více než 100 000 různých řešení pro zákazníky a koncové spotřebitele. Mezi hlavní výrobky patří fólie a hygienické komponenty, kancelářský a profesionální tiskový papír, pytlový a speciální sulfátový papír, kartonáž, vlněná lepenka atd. Papír se vyrábí v rolích s požadovanými rozměry podle přání zákazníků (průměr, šířka, dutinka, gramáž). Hotová role se balí do nepropustného obalu, který ji chrání před navlhnutím a poškozením v průběhu dodání a manipulace.

Mezinárodní obchod v rámci společnosti Mondi probíhá na všech úrovních. Každá z papíren obchoduje v rámci tuzemského trhu, Evropské Unie i třetích zemích. Mezi zákazníky jsou i společnosti z exotických zemí se specifickými požadavky. Dopravu vyráběného zboží zajišťují samy jednotlivé výroby a za respektování tuzemských a světových obchodních podmínek jednotlivých států, doručuje různými dopravními prostředky na základě platných smluv mezi externími transportními společnostmi. Každá produkce je napojená k železniční trati a většina zboží je tak ihned po výrobě přepravována do externích skladů v průmyslových zónách. Zboží je převáženo mimo výrobní závody za účelem minimalizace kamionové dopravy v přilehlých městech a obcích, která výrazně neznečišťuje životní prostředí v okolí.

Nejen s dopravou, ale i s výrobou papíru, souvisí negativní dopad na životní prostředí. Kvůli používaným chemickým látkám mohou do ovzduší unikat různé škodliviny. Kvalita ovzduší se sleduje pomocí kontinuálních imisních monitorovacích stanic a v případě výskytu nepříjemného zápachu se zavádí opatření. Pro měřené látky jsou určeny limity a meze detekce, které nesmí být překročeny.

Mondi je odhodláno poskytovat vyšší a vyšší kvalitu ve všem, co dělá. Od správy lesů, výroby celulózy a papíru až k inovativnímu řešení pro průmyslové spotřebitele obalového papíru.

Společnost velmi úzce spolupracuje s dalšími strategickými partnery na vývoji a upřednostňuje odpovědné udržitelné hospodaření se zdroji. Mnoho zákazníků společnosti jsou lídry v oborech a jejich produkty jsou prodávány pod známými značkami a jmény po celém světě. Klíčoví zákazníci jsou v odvětví, jako je automobilový průmysl, stavebnictví, potravinářství, farmacie.

Jejich inovativní technologie a výrobky je možno nalézt v mnoha aplikacích včetně hygienických komponentů.

4.1.1 Obchodní model (Business model)

Společnost klade důraz na udržitelný způsob hospodaření v lesích a nákup dřeva a vláken (wood fibre) ze zodpovědných zdrojů pro další výrobu papíru. Dále se používá recyklovaný papír pro výrobu nových výrobků s novým uplatněním. Pro výrobu se potřebuje také jiných surovin, jako je třeba pryskyřice (resinos). Mnohé suroviny si společnost vyrábí sama, jiné zase nakupuje od spolehlivých dodavatelů.

Všechny vstupní materiály jsou převáděny v papír ve výrobnách, které má Mondi po celém světě. V každé fabrice mají své exkluzivní produkty, které se třeba v jiných nevyrábí a tím se tak každá výrobná stává něčím výjimečnou a Mondi tak může nabídnout zákazníkům větší sortiment zboží.

Produkce Mondi představuje širokou škálu inovativních a udržitelných obalových řešení, které přispívají také k úspěchu jejich zákazníků. Obchodní manažeři se snaží zákazníkům nabídnout výrobek, který je jako stvořen přesně pro ně a tím tak i přispívá k dobrému jménu společnosti a dobrým vztahům se zákazníky.

Obchodní model, který je zobrazen níže na obrázku č. 2, představuje proces, jakým společnost obchoduje a vytváří hodnoty.

Na co Mondi spoléhá?

Společnost spoléhá na:

- své vysoce kvalitní integrované produkce, do kterých je pravidelně dobře investováno;
- silnou finanční pozici a vyhledávání příležitostí růstu;
- talentované a angažované zaměstnance;
- přístup k přírodním zdrojům;
- silné partnerství s dodavateli a zákazníky;
- konstruktivní pracovní vztahy s obcemi, vládními a nevládními organizacemi a dalšími zúčastněnými stranami.

Co dělá Mondi úspěšnou společností?

Společnost je úspěšná, protože má:

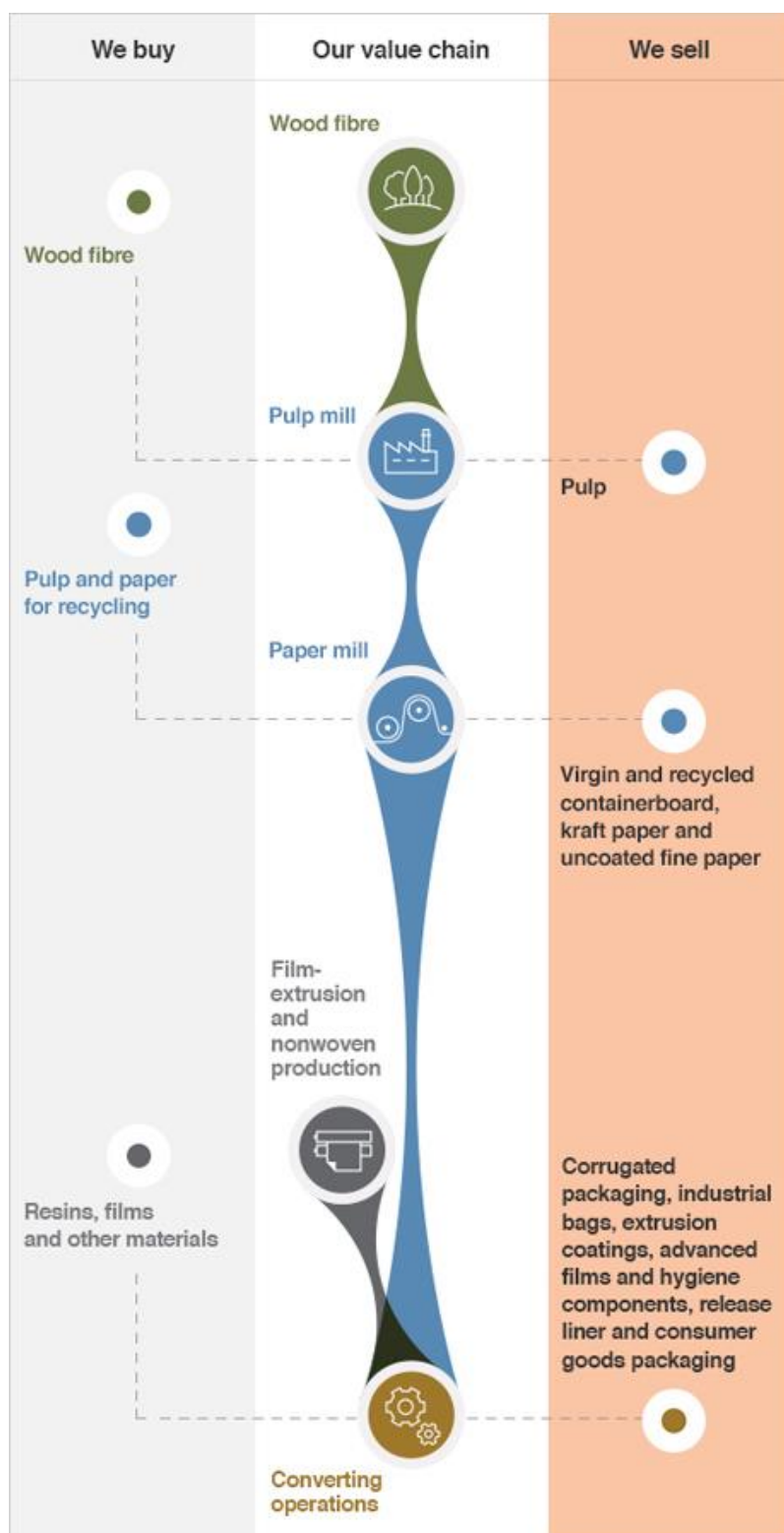
- konzistentní dlouhodobou strategii, která dává společnosti rámec pro vytváření hodnot pro jejich akcionáře;
- nákladové výhody vyplývající z nízkorozpočtových výroben a dobrou pozici na rozvíjejícím trhu, který nabízí dlouhodobý strukturální růst;
- zaměření na provozní efektivitu poskytuje výhody zahrnující úspory nákladů, času a vstupů zdrojů;
- silné postavení na trhu, které přináší možnost poskytovat lepší služby zákazníkům;
- inovativní hodnototvorný řetězec ve výrobním procesu;
- závazek k udržitelnému rozvoji, který zajišťuje dlouhodobou budoucnost jejich podnikání;
- zdravé a bezpečné pracovní prostředí, vysokou angažovanost a produktivitu;
- vysokou úroveň kvality a služeb v různých regionech;
- proaktivní řízení rizik, které jim umožňuje identifikovat, vyhodnotit a reagovat na neustále se měnící podnikatelské prostředí.

Co Mondi vytváří?

Společnost vytváří:

- hodnotu pro naše akcionáře prostřednictvím kapitálového zhodnocení a distribuce dividend;
- peněžní prostředky, které znovu investuje do podnikání;
- prostředí pro vývoj a školení zaměstnanců;
- prostředí pro podporu místního hospodaření a místní komunity;
- prostředí pro podporu udržitelné a zdravé ekosystémy.

Obrázek 2: Business model Mondi Paper Sales GmbH

Zdroj: www.mondigroup.com/desktopdefault.aspx/tabid-300/

4.1.2 Strategie společnosti

Způsob, jakým Mondi vstupuje a obchoduje na trhu, ukazuje, jak jejich strategie operační rámec do sebe zapadají a opírají se o společné kultury a hodnoty.

Pyramida společnosti má následující části:

Hodnoty (Values) – vášeň pro výkon, péče, čestné jednání.

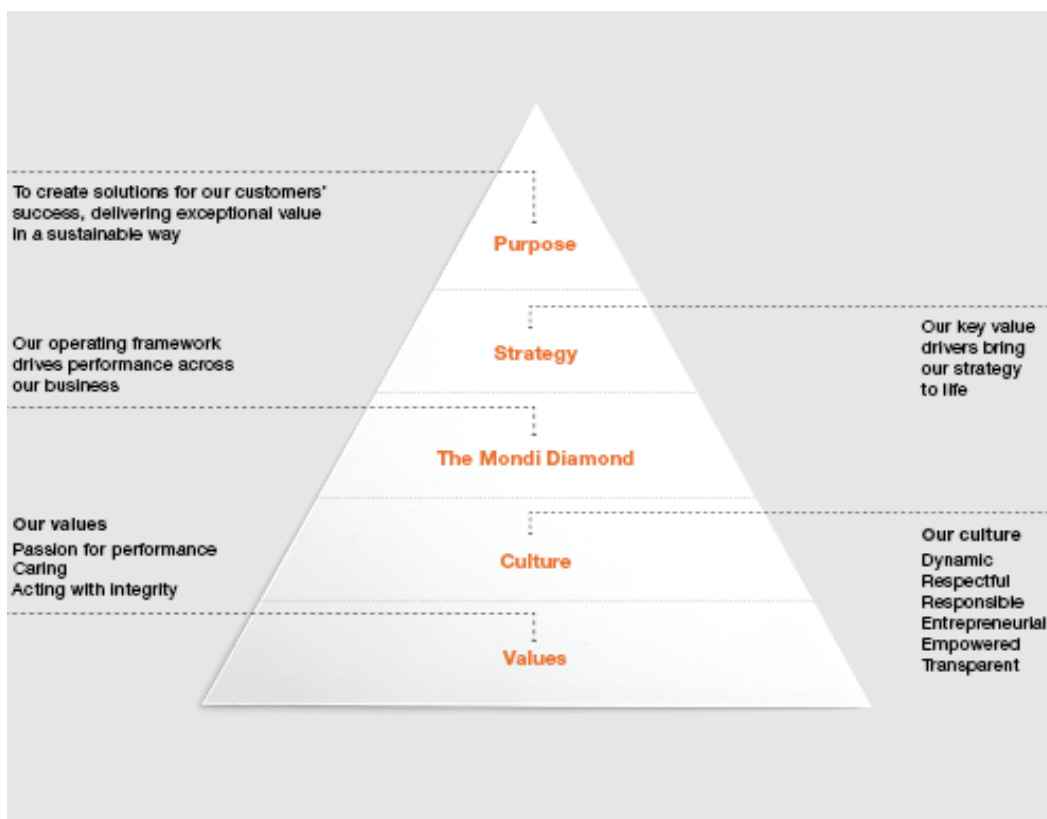
Kultura (Culture) – dynamičnost, uctivost, odpovědnost, průhlednost, transparentnost.

Monid Diamant (The Mondi Diamond) – provozní rámec řídí výkon v celé společnosti.

Strategie (Strategy) – klíčové hodnoty řídí přivádění strategie k životu.

Záměr (Purpose) – vytvářet řešení pro spokojenost zákazníků, výjimečná hodnota udržitelným způsobem.⁵⁷

Obrázek 3 : Pyramida společnosti

Zdroj: www.mondigroup.com

⁵⁷www.mondigroup.com/desktopdefault.aspx/tabid-2333/

4.2 Produktové portfolio společnosti Mondi Štětí a.s.

Mondi Štětí a.s. vlastní pět papírenských strojů. Každý stroj je určený na výrobu jiného typu papíru. Papírenský stroj 1 vyrábí Linery, které se používají na výrobu vlnité lepenky a následně na výrobu kartonových krabic. Papírenský stroj 3 a 6 jsou stroje na výrobu luxusních papírů, tedy Speciality Kraft papírů, na které je tato práce zaměřena. Všechny papír vyrobený na papírenském stroji 3 a papírenském stroji 6 je obalový papír určený pro styk se všemi potravinami. Mondi Štětí má také certifikaci na styk s potravinami i na papírenské stroje 5 a 7, ale tyto stroje vyrábí pytlový papír, který je použitelný pouze pro styk se suchými potravinami, tyto potraviny jsou striktně vyčteny v dokumentaci a jsou také těžko měřitelné, co se týká konečného užití, a proto se tato práce soustředí pouze na Speciality Kraft papír. Součástí prodeje je i laminovaný papír. Procento prodeje je sice v porovnání s ostatními produkty velmi malé, ale zato profitabilnější. Na tento typ papíru se tato práce nezaměřuje, jelikož i právní úprava je jiná. Pouze pro přehled produktů Mondi Štětí a.s. je uveden v celkové výrobě.

Tabulka 3: *Produktové portfolio Mondi Štětí a.s.*

Kraft Paper - Pytlový papír	Bělený (PS 7)
	Nebělený (PS 5)
Containerboard - Linery	Bělené (PS 7)
	Nebělené (PS 1)
Speciality Kraft Paper - MG papíry	Bělené (PS 3, 6)
	Nebělené (PS 3)
Advanced Material - Release Liner	Hygiene (PS 6, slitry)
	Envelopes (PS 6, slitry)

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Mondi Štětí a.s. díky velké nabídce různých druhů papíru má dobrou pozici na trhu a díky častým investicím a inovacím si také udržuje vysokou míru růstu. V roce 2014 proběhlo slavnostní spuštění nového papírenského stroje 7 a již v roce 2015 se rozjel nový projekt pro upravení papírenského stroje 6 na výrobu silikovaných papírů nazývaných Release Liner, který se používá především v výrobě hygienických pomůcek či k výrobě obálek.

4.2.1 Bostonská matice BCG

Pro hodnocení produktového portfolia a přiblížení hodnoty jednotlivých produktů pro společnost bude níže použita Bostonská matice, ve které jsou rozděleny produkty podle míry růstu na trhu a tržního podílu.

Tabulka 4: *Bostonská matice pro produkty Mondi Štětí a.s.*

	Vysoký tržní podíl	Nízký tržní podíl
Vysoká míra růstu	Hvězdy = Speciality Kraft Paper (MG papír PS 3, 6, 7)	Otazníky = Release liner (PS 6)
Nízká míra růstu	Dojné krávy = Kraft Paper (pytlový papír PS 5, 7)	Bídní psi - Containerboard (Linery PS 1)

Zdroj: Vlastní zpracování

Otazníky = Velkými otazníky pro společnost Mondi Štětí a.s. je výroba nového typu papíru, kterým je Release Liner paper. Tento typ papíru se používá na výroku hygienických potřeb (vločky, pleny) a obálek. Výroba tohoto produktu byla zavedena v roce 2016 a je pro společnost velkou výzvou a otázkou tržeb do budoucna. Výrobků tohoto typu papíru je po celém světě je jen několik a tak pokud se celý projekt podaří, z produktu se stanou bezkonkurenční hvězdy na trhu.

Hvězdy = Dlouhodobými hvězdy jsou pro Mondi Štětí a.s. Speciality Kraft papíry. Tyto papíry jsou velice žádané především kvůli velké škále užití. Tyto papíry jsou určené pro styk s potravinami, ale samozřejmě tím to nekončí. Vysoká kvality postiskovatelnosti láká zákazníky z celého světa. Některé druhy speciálních papírů se používají pro výrobu Release Lineru, takže bude vždy potřeba, pokud se projekt s tímto materiálem podaří.

Dojné krávy = Kraft Paper, neboli pytlový papír, který je vyráběn na strojích 5 a 7. Zákazníci pytlového papíru jsou většinou stálí zákazníci, kteří objednávají stejné množství tun již po několik let. Navíc skupina Mondi má několik dceřiných společností na výrobu pytlů a pytlíků a smlouvy o dodávkách pytlového papíru jsou sepsané převážně na dodávky Štětského pytlového papíru. Trh s pytlovým papírem je velice stabilní a, až nějaké sezónní výkyvy, stroje na pytlový papír jsou většinou na dva měsíce dopředu plně vyprodané. Mezi „dojné krávy“ se dá také zařadit polaminovaný pytlový papír, který má již zaběhlý postup výroby.

Bídní psy = Containerboard má ve Štětí tradici. Papírenský stroj 1 byl ve Štětí jeden z prvních zprovozněných, ale vzhledem k rozsáhlým produkcím Linerů v okolních zemích, které mají novější stroje a vyrábí tento typ papírů s nižšími náklady, je budoucnost tohoto produktu v Mondi Štětí a.s. velice nejistá. Společnost se snaží udržet určitou pozici na trhu, ale z dlouhodobého hlediska je tato pozice neudržitelná.

4.2.2 Výčet základních hygienických opatření ve výrobních prostorách

Aby se produkty společnosti mohly skutečně prodávat jako hygienicky nezávadné, musí být také vyrobeny za vysokých hygienických podmínek. Vysoké nároky trhu si vyžadují několik hygienických opatření v prostorách výroby, které musí být bezpodmínečně dodržovány.

Ve výrobních prostorách je zákaz jíst, pít a uchovávat jídlo. Potravinu nesmí být skladovány v ledničkách, které jsou určeny pro laboratorní účely. Jídlo a pití je povoleno pouze ve vymezeném jídelním koutku a při manipulaci musí být pečlivě zabalené. Osobní věci musí být uloženy na místě k tomu určeném, v blízkosti stroje se smí pouze v pracovním oděvu. Vše zakoupené zboží z nápojových automatů umístěných u vstupu, musí být vypito na místě. Odpadky a obaly od jídla musí být vyhozeny do kontejnerů na směsný odpad. Všechny nádoby na směsný odpad musí být označeny viditelným nápisem. Jídlo nesmí být volně položeno.

Po příchodu na pracoviště z jídelních prostorů, z toalety či venkovních prostorů je vždy nutné umýt si ruce dezinfekčním roztokem. V prostorách převíjecího a balícího musí být na hlavě kšiltovky nebo přilby v případě údržby. Kšiltovky však nenahrazují povinnost

nošení přilby v době, kdy je přilba určena jako povinná ochrana z důvodů bezpečnosti. V různých případech se používají speciální čepice, zabraňující styku vlasů s vyráběným zbožím. V případě drobného poranění se rány okamžité ošetřují modrými náplastmi s detekčním proužkem, které jsou umístěny v lékárnice v každém provozu. V blízkosti a při manipulaci s výrobními stroji je zakázáno nosit hodinky, prsteny, náušnice, řetízky a ani piercingy na viditelných místech. Z hygienických důvodů jsou také prázdné a zavřené horní kapsy oděvu při výkonu práce na pracovišti samozřejmostí. Po ukončení práce je nutnost převléci se z pracovního oděvu a řádně se osprchovat. Pracovní oblek musí být po ukončení práce řádně očištěn a zavěšen do skřínky, aby se vyvětral. Minimálně jednou týdně se oblek vyměňuje za vypraný. Oděv znečištěný chemikáliemi se mění okamžitě.⁵⁸

Běžná dezinfekce, dezinsekce a deratizace je také součástí hygienického plánu a i běžných technologických postupů, který směřuje k předcházení vzniku infekčních onemocnění a výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců a dalších živočichů. Ochranu před výskytem těchto škůdců v prostorách je povinen provádět každý pracovník společnosti. Jako příklad dezinfekčního zařízení je tzv. UV elektrický lapač hmyzu. Smluvní externí deratizační firma je povinna provádět pravidelné měsíční kontroly těchto zařízení. Co se týče ventilace haly, je ochrana proti hmyzu zajištěna látkovými filtry, které se pravidelně kontrolují.⁵⁹

4.3 Konkurence v letech 2010 – 2012

Je identifikováno více než 300 společností, které vyrábějí speciální papíry určené pro styk s potravinami. Jsou zde zahrnuty podniky jak s jedním výrobním strojem, tak s rozšířenou produkcí s několika stroji pro výrobu různých kvalit papíru.

Konkurenci ve světě můžeme procentuálně rozdělit podle kontinentů. 35 % společností je umístěno v Evropě. 85 % z těchto podniků mají situovanou výrobu pouze v Evropě a daly by se zařadit do čistě regionálního zpracovatelského průmyslu. Ačkoliv většina firem obchoduje pouze na tuzemském trhu, najdou se zde i společnosti, které se úspěšně drží i na trhu jiných regionů. Je zde mnoho menších specializovaných výrobců

---

⁵⁸ Souhrn základních hygienických pravidel_listopad_2015 (Intranet Mondi Štětí a.s.)

⁵⁹ Souhrn základních hygienických pravidel_listopad_2015 (Intranet Mondi Štětí a.s.)

papíru, kteří mnohdy pokrývají mezeru trhu a mají jen malý objem výroby. Navíc je zde typická i nutnost speciálního vybavení a vyšších zkušeností. Tyto speciální papíry jsou od výrobců za vyšší cenu právě kvůli malé a nákladné produkci. Vzhledem k rozsáhlému počtu výrobků Speciality Kraft papíru, které jsou vyráběny v Evropě, se Evropa stává hlavním představitelem světového trhu s touto komoditou. Starému kontinentu je kalkulován největší podíl na světové nabídce a také nejvyšší množství významných dodavatelů Speciality Kraft papíru určeného pro styk s potravinami.⁶⁰

Severní Amerika byla do nedávna lídrem trhu s luxusními papíry. Je zde obecně méně konkurujících si podniků, ale každý z těchto podniků má spíše rozsáhlejší produkci specializující se na více kvalit a produktů. Procentuálně lze vyjádřit, že 30 % světové konkurence je v Severní Americe. 73 % těchto společností jsou pouze regionálními dodavateli papíru a zbytek jsou účastníci směny na světové úrovni. V Jižní Americe konkurence vysoká není, podílí se na ní pouze z 5 %, ale podle posledních studií má trh v Jižní Americe tendenci růst. Severní a Jižní Amerika se tak stávají regiony, v nichž evropští výrobci Speciality Kraft papíru rozšiřují své produkce. Toto se obvykle děje prostřednictvím akvizice, která je označována za soubor činností nepomáhajících k umístění prodeje na zvoleném trhu. Zpravidla je vše doprovázeno cílevědomým ovlivňováním veřejnosti a rozšířenou propagací všeobecného charakteru. Součástí je plán akvizice, který zahrnuje akviziční formy na mezinárodním trhu.⁶¹ To vede k procentuálnímu zvýšení počtu společností v Americe, které jsou činné v rámci meziregionálního či mezinárodního trhu. Naopak to ale může mít negativní dopad pro malé podniky, které nebudou schopny konkurovat velkým výrobnám, které mají značně menší náklady, a tak může docházet k úpadku těchto regionálních podniků.

Relativně vysoký počet společností se nachází v Asii a v Tichomoří. Je zde 29 % identifikovaných společností vyrábějících cílený produkt. Nachází se zde mnoho malých podniků zainteresovaných do výroby speciálního papíru, které obchodují i v rámci mezinárodního trhu, a tím se rychle rozvíjejí ekonomika a prosperita těchto společností.

---

⁶⁰ FAOSTAT [online]

⁶¹ JANATKA, František a kol. Obchod v rámci Evropské Unie a obchodní operace mimo členské země. 1 vyd, s 296

Může se hledat bod úspěchu v nízkých nákladech, které jsou značné hlavně v pracovní síle.⁶²

Tabulka 2: *Výroba obalového papíru určeného pro styk s potravinami podle regionu*

Region	rok 2010 (%)	rok 2012 (%)
Evropa	36	35
Severní Amerika	31	30
Jižní Amerika	4	5
Asie, Tichomoří	28	29
Afrika, Střední východ	1	1

Zdroj: AWA Alexander Watson Associates BV. Speciality Papers & Paperboards Global Sourcebook 2013 [online]. In: . 2013, s. 116

Zbytek nabídky pochází z Afriky a ze Středního východu, kde je dohromady necelé 1 % veškeré produkce. Jedná se především o společnosti, které mají své výroby umístěné na dvou a více místech, například v Evropě či Americe. Tyto společnosti využívají levné pracovní síly v dané lokalitě.⁶³

4.4 Poptávka v letech 2010 – 2012

Světová poptávka po Speciality Kraft papíru byla 7 636 000 tun v roce 2010. To je růst zhruba o 2,5 % za rok v období mezi lety 2000 až 2010 a růst i nadále stoupá. Již v roce 2015 se zaznamenává světová poptávka 8 613 000 tun.⁶⁴

Každým rokem se přírůstek zvyšuje. Tomu také napomáhá vlna jednorázových obalů a větší důraz na hygienu. Jednorázové obaly stoupají na užítkovosti a také potřebnosti. I vzhledem k životnímu prostředí, na které se klade čím dál větší důraz, je

---

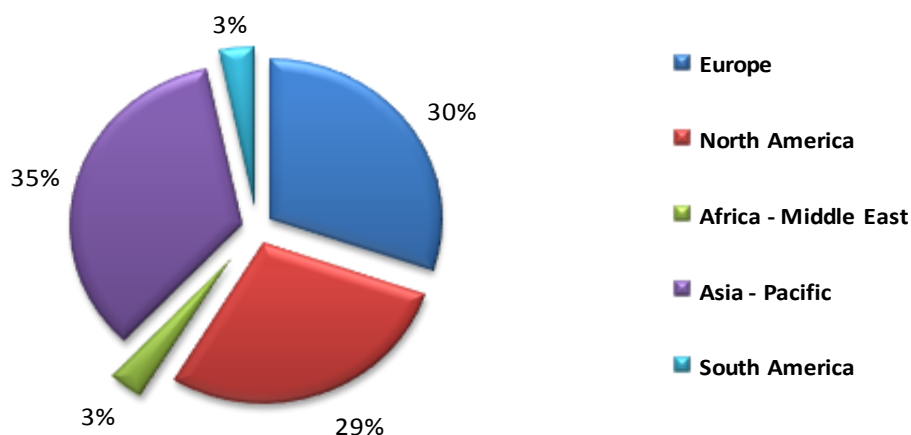
⁶²AWA Alexander Watson Associates BV. *Speciality Papers & Paperboards Global Sourcebook 2013*[online]. In: . 2013, s. 238

⁶³ FAOSTAT [online]

⁶⁴ www.czso.cz/csu/czso/prumysl-energetika-stavebnictvi

výroba a spotřeba papírových obalů či tašek příznivější než zboží z igelitu či jiných neekologicky zpracovatelných materiálů.

Graf 1: Rozdělení poptávky po Speciality Kraft papíru ve světě.

Zdroj: FAOSTAT [online], vlastní zpracování

Evropský trh zaznamenal 2,3 milionů tun Speciality Kraft papíru za období 2000-2010, a to je z nárůstu o 2,6 % za toto desetiletí. V té době se předvíдалo, že toto číslo poroste a v roce 2015 to bude 2,6 milionů tun Speciality Kraft papíru. Růst poptávky přichází také z rozvojových zemí a západní Evropy. Ve zkoumaných letech Evropa pokrývala 30 % světové poptávky po obalovém papíru určeném pro styk s potravinami.

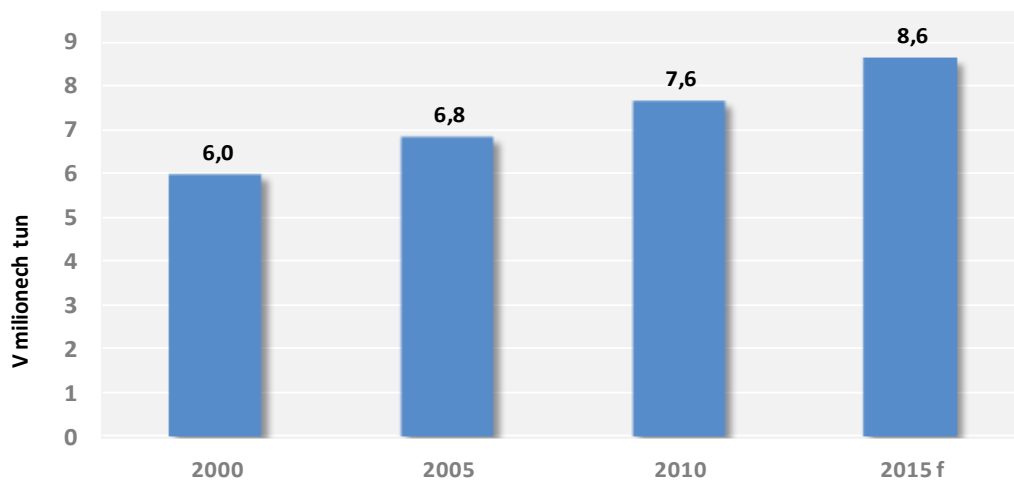
Co se týče rozdělení poptávky ve světě, ta se procentuálně podobá světové produkci. Severní a Jižní Americe se dohromady připisuje 32 % světové poptávky (Severní Amerika 29 %, Jižní Amerika 2 %). Afrika a Střední východ má jen 3 % světové poptávky, naopak Asie a Tichomoří si připisují největší podíl, 35 % světové poptávky.⁶⁵

Z grafu č. 2 světové poptávky je vidět, že každoročně poptávka stoupá a již v roce 2010 byla předpověď na rok 2015 o jeden milion tun výše než v roce 2010. Budoucnost výroby papíru tedy není negativní a dá se očekávat prudký růst odbytu pro všechny kvality papíru.

⁶⁵ FAOSTAT [online]

Graf 2: Světová poptávka po Speciality Kraft papíru

Zdroj: FAOSTAT [online]

4.5 Prodej obalového papíru určeného pro styk s potravinami v letech 2010 - 2012 společností Mondi Štětí a.s.

Společnost Mondi Paper Sales GmbH má mnoho výroben po celém světě, analýza prodeje obalového papíru určeného pro styk s potravinami za celou společnost by byla velice rozsáhlá. Z tohoto důvodu byla vybrána pouze jedna produkce a to přímo v České republice. Mondi Štětí a.s. sice spadá pod MPS GmbH, ale mimo jiné má i svůj obchod a rozpočet, kterým si vydělává na provoz.

4.5.1 Celkový prodej papíru v Mondi Štětí a.s.

Níže se bude nacházet přehled veškerého prodeje společnosti Mondi Štětí a.s. za sledované roky 2010, 2011 a 2012. Z grafu je patrné, že největší objemy výroby se připisují pytlovému papíru (Kraft Paper). Výroba pytlového papíru patří k technologicky jednodušším a také papírenský stroj na pytlový papír má největší výrobní rychlost.

Tabulka 5: Celkový prodej Mondi Štětí a.s. (v tunách)

Celkový prodej Mondi Štětí a.s. (v tunách)		
Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
364 802	368 095	377 460
Speciality Kraft Paper - celkové množství (v tunách)		
69 644	67 922	72 604
Containerboard - celkové množství (v tunách)		
109 219	110 474	107 859
Kraft Paper - celkové množství (v tunách)		
177 208	180 254	189 675
Kraft Paper + PE - celkové množství (v tunách)		
8 731	9 445	7 322

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

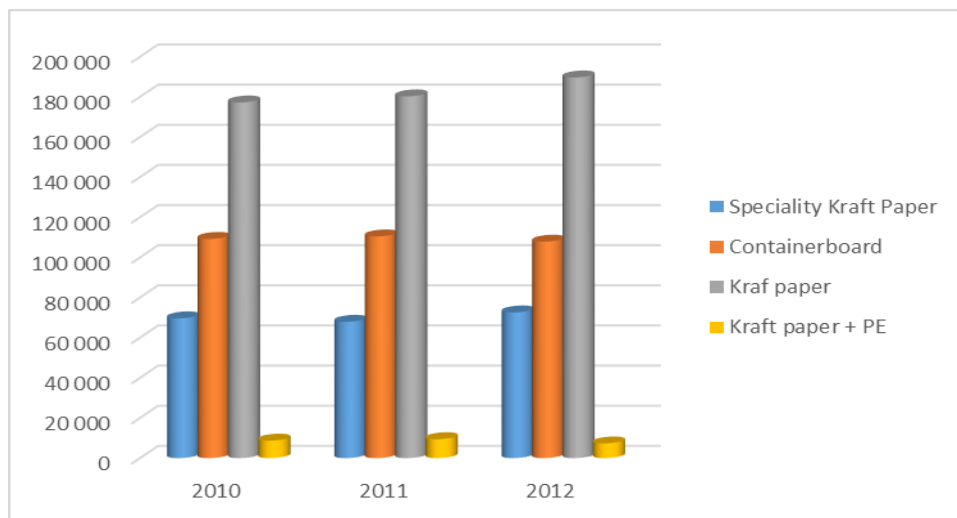
Jak je vidět v tabulce celkového prodeje produktů Mondi Štětí a.s. roční prodej se v letech 2010, 2011 a 2012 pohyboval v průměru okolo 368.000 tun papíru. Jediný pytlový papír rostl rovnoměrně každý rok, ostatní druhy papíru měli alespoň je jednom sledovaném roce propad.

Bohužel důvod propadu výrobku Kraft Paper + PE a Containerboardu v roce 2012 nelze s přesností identifikovat. Pravděpodobně jsou na vině pohyby na trhu a klesající poptávka. Po prozkoumání měsíčního výrobního plánu Specialit Kraft papíru v roce 2011 je zřejmé, že v letních měsících se společnost musela potýkat s technickými problémy na výrobním stroji PS3. Objemy výroby prudce klesly více než o polovinu a tak i prodej samozřejmě nemohl dosáhnout stejných hodnot jako v ostatních letech.

Výkyvy v produkci Linerového papíru v sekci Containerboard jsou pravděpodobně také způsobeny změny na trhu. Dále je také nutné podotknout, že výroba regulována centrálou Mondi Paper Sales GmbH ve Vídni. Největší výroba Mondi Containerboard papíru se nachází v Polsku, ve Štětí se nachází pouze 10 % celkové produkce, protože Štětská papírna se specializuje na pytlový papír a luxusní papíry. Pokud je nedostatek zakázek, regulace směřuje k naplnění polských papírenských strojů a tím pádem ve Štětí by mohl vzniknout takovýto propad.

Produkt Kraft Paper + PE především vyrábí dceřiná společnost jménem Mondi Coating a.s.. Pouze část je podle speciální dohody prodávána pod hlavičkou Mondi Štětí a.s..

Graf 3: Celkový prodej Mondi Štětí a.s.

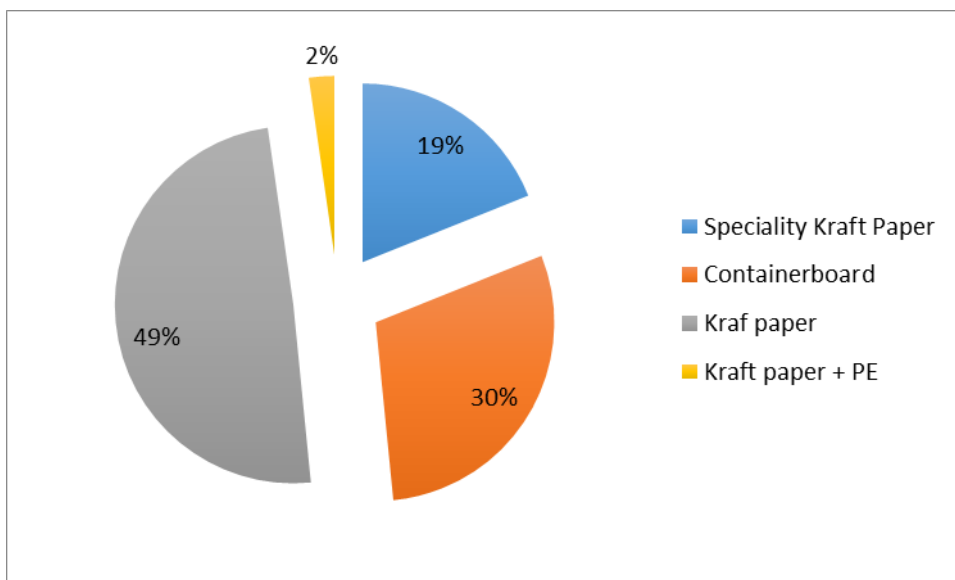
Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Na grafu č. 3 je vidět jaký je poměr mezi jednotlivými skupinami produktů ve výrobě a tím pádem i v prodeji. Pro lepší představení rozdělení produktů se níže ještě bude nacházet graf s procentuálním rozdělením (Graf č. 4).

Speciality Kraft papíry zabírají druhý nejnižší prodej v množství dodaných tun papíru, ale zároveň také tvoří největší položku výnosů z prodeje a to díky velice příznivé ceně a vysoké poptávce po těchto luxusních papírech. Velikost ceny záleží i na destinaci dodání, jelikož náklady na dopravu jsou již započítány v celkové ceně, ale obecně se může říci, že Speciality Kraft papír má cenu v průměru o 30 % vyšší než ostatní produkty společnosti.⁶⁶ Cena za jednu tunu luxusního papíru se pohybuje okolo 1000 eur.

⁶⁶ Ceník – Intranet Mondi Štětí a.s.

Graf 4: Rozdělení prodeje Mondi Štětí a.s.

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Rozložení kapacit strojů se odvíjí především od rychlosti výroby. 49 % všech prodaných tun je právě Kraft papír, neboli hnědý pytlový papír, o polovinu objemu méně zabírají Linery z divize Containerboard a 11 % méně oproti Linerům se prodává Speciality Kraft papírů neboli MG papírů.

4.5.2 Prodej papíru určeného pro styk s potravinami v Mondi Štětí a.s.

Celá tato práce je zaměřena na skupinu výrobků Speciality Kraft papíru, které jsou určeny pro styk s potravinami. Co se týče výrobků Mondi Štětí a.s., všechny jejich výrobky podléhají certifikace na styk s potravinami, ale pouze speciality mají styk s potravinami bez výjimky. Pytlový papír se sice může užít pro styk s potravinami, ale pouze s těmi suchými.

V papírně Štětí jsou všechny výrobky kvalifikované, ale to samé nejde říci i o všech výrobnách Mondi Paper Sales GmbH. Jediný shodný produkt s certifikací „food contact“ jsou právě MG papíry neboli Speciality Kraft papír.

Speciality Kraft papír se také ve Štětí dělí do třech skupin a těmi jsou Machine Finished (MF), Smooth Finished (SF) a Machine Glazed (MG). MF papíry patří k nejsilnějším produktům specialit Mondi. Konečně zpracování se spíše týká následné

laminace PE a výroby nákupních tašek a obalů. SF díky tzv. soft calandru, což je speciální součást výrobního stroje, mají velice hladký povrch potřebný pro vysokou kvalitu tisku a navíc pro bezproblémovou tvarovatelnost papíru. SF papíry byly ve výrobě Štětí zavedeny až v roce 2014 s nájedem nového papírenského stroje PS7 a tudíž do analýzy této práce nespádají.

Poslední skupinou jsou papíry zvané MG. Tento název byl v práci již několikrát zmíněn. MG papíry jsou dokončovány pomocí tzv. Yankee válce, který papír vysuší a vytvoří vysoce lesklou stranu papíru. Výsledkem je pak neprůhlednost a kvalitní potiskovatelnost papíru, vlákna zajišťují také vysokou pevnost v příčném směru. Tento typ papíru se používá prakticky na výrobu všeho, co již v této práci bylo zmíněno a to především co se týče produktů určených pro styk s potravinami.

V celkovém prodeji MG papíru se Mondi Štětí a.s. v roce 2012 podařilo prodat největší počet tun za celé tříleté sledovací období.

Níže se budou nacházet tabulky s hodnotami prodeje v tunách a procentuální nárůst mezi po sobě jdoucími roky.

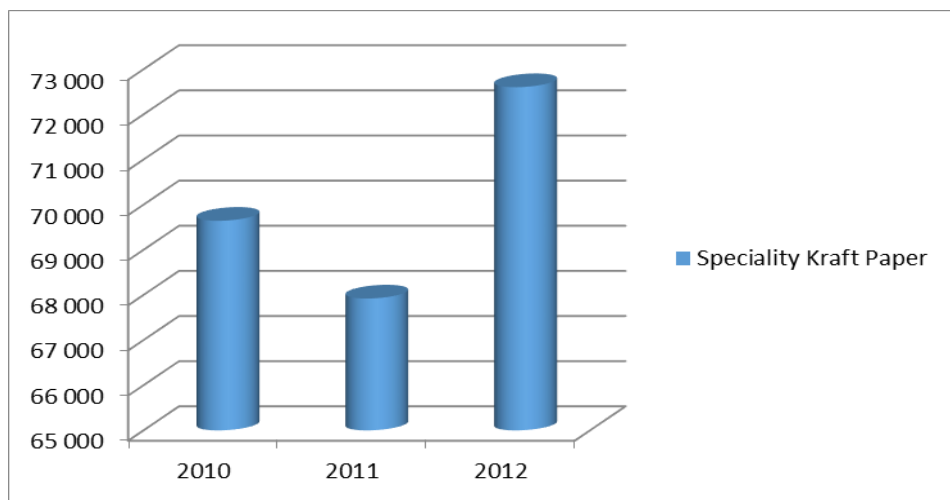
Tabulka 6: *Celkový prodej Mondi Štětí a.s. - Speciality Kraft Paper*

Speciality Kraft Paper - celkové množství (v tunách)		
2010	2011	2012
69 644	67 922	72 604
	- 2,5 %	6,9 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Výsledek 69.644 prodaných tun do celého světa z roku 2010 se v roce 2011 propadl o 2,5 %. Jak již bylo zmíněno, rok 2011 byl z pohledu výroby na papírenském stroji 3 v období od června do října velice kritický. Nelze zpětně s přesností identifikovat, co přesně se stalo, ale vše nasvědčuje velkým technickým problémům, které společnost stály mnoho nevyrobených tun papíru. V roce 2012 však objemy ještě vzrostly nad 70 tisíc tun a ztráta z roku 2011 byla vynulována.

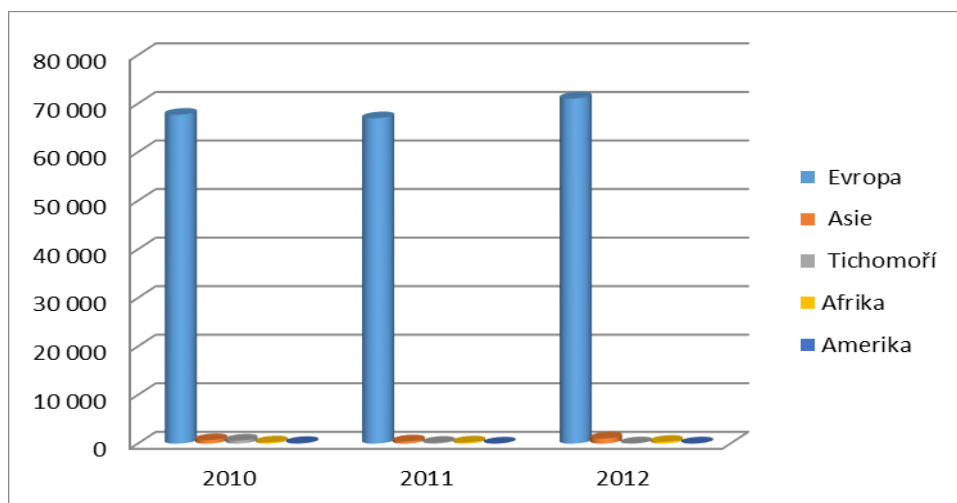
Graf 5: *Speciality Kraft Paper Mondi Štětí a.s. – objem prodeje (v tunách)*

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Graf č. 5 zřetelně ukazuje, jak velký rozdíl mezi jednotlivými roky vzniká. Podrobnější přehled prodeje včetně destinací níže ukazuje, že největší lídrem prodeje je kontinentálně Evropa. Žádný jiný kontinent neodebírá od Mondi Štětí a.s. tolik tun ročně, aby mohl Evropě konkurovat. Je tedy jasné, že když se Evropský trh propadne, značně to zahýbe s celkovým výsledkem prodeje za sledovaný rok.

Graf 6: *Celkový prodej Speciality Kraft Paper Mondi Štětí a.s.*

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Jak je vidět z grafu č. 6, v průměru 97 % ročního prodeje jde na Evropský trh. Zanedbatelné množství tun dodané do ostatních kontinentů je pouze minimální částí trhu,

který pro Mondi Štětí a.s. neznamená vysoký výdělek a to především i vzhledem k vysokým nákladům na dodání k zákazníkům.

Podle uvedeného koncového užití, o kterém povinně každý zákazník musí předem informovat, bude níže provedena analýza prodeje Speciality Kraft papír skutečně prodaného za účelem styku s potravinami. Mondi Štětí nemá 100 % jistotu, že zakoupený papír byl fyzicky použit pouze na uvedené účely, ale pokud se v případě reklamace zjistí, že papír byl použit na jiné zpracování, zákazníkovi nemusí být reklamace uznána. Vzhledem k těmto rizikům se většinou tyto situace nestávají a zákazníci tyto pravidla dodržují.

Z celkového výsledku prodeje za Speciality Kraft papír je více jak 80 % prodaného zboží použito na výrobu obalů a jiných předmětů, které jsou v přímém styku s potravinami. Za tohoto výsledku se také potvrzuje, že pro tento typ papíru je toto užití opravdu nejlepší a nejpoužívanější. Běžné papírové pytlíky na pečivo nebo papírové tácky či kelímky potkává každý opravdu často a vzhledem k rozmáhajícímu se trhu s papírovým zbožím se dá také očekávat, že spotřeba tudíž i prodej pro Mondi Štětí a.s. v příštích letech poroste.

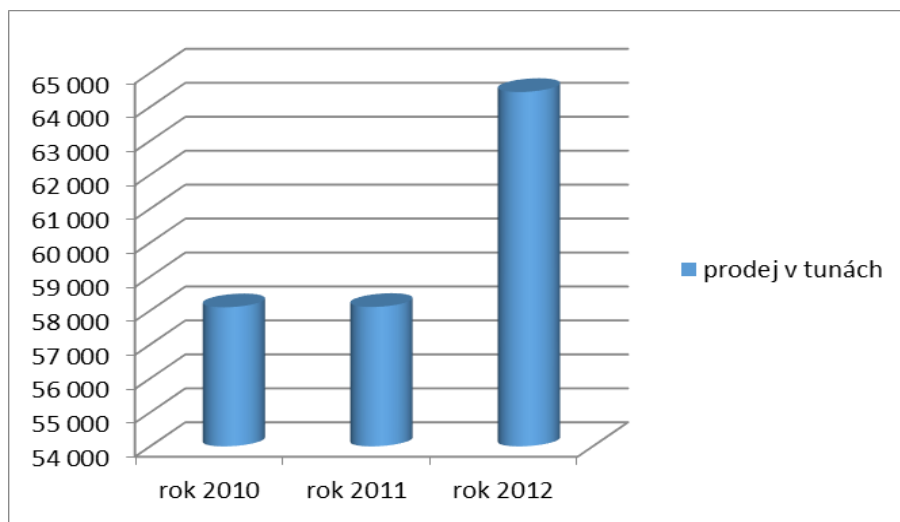
Tabulka 7: Celkové množství Mondi Štětí a.s. – Styk s potravinami SpKP

Styk s potravinami - celkové množství (v tunách)		
2010	2011	2012
58 098	58 108	64 440
	0,02 %	10,9 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Prodej papíru přímo nakoupeného za účelem styku s potravinami nekopíruje křivku prodeje celého objemu Speciality Kraft papír. I zde je zaznamenán lehký vzrůst v roce 2011, ale procentuálně se to ani nepřibližuje k 0,5 % oproti roku 2010 a v roce 2012 objem prodeje viditelně narostl o 11 % oproti roku 2010. Dalo by se tedy říci, že trh s papírem určeným pro styk potravinami za účelem skutečného zpracování se styk s potravinami je relativně stabilní a za sledování období každoročně vzrůstá.

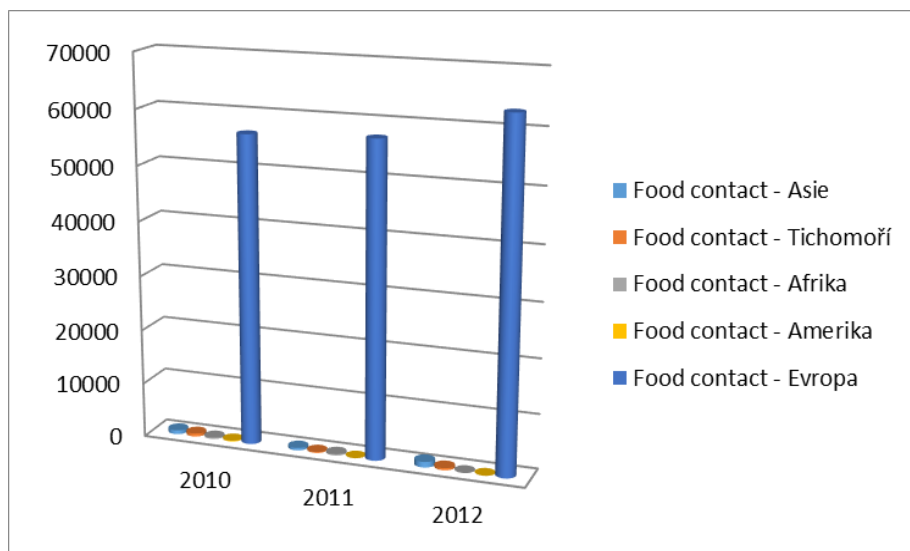
Graf 7: Objem prodeje Mondi Štětí a.s. – Styk s potravinami Speciality Kraft Paper

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Graf č. 7 je zde zobrazen pro zřetelnější ukázkou, jak velký nárůst v roce 2012 byl. Pokles celkového objemu Speciality Kraft papír z roku 2010 na rok 2011 není u podeje za účelem skutečného styky s potravinami znát a nevedl k žádným negativním propadů v této oblasti prodeje.

Graf 8: Kontinentální prodej Mondi Štětí a.s. - Styk s potravinami Speciality Kraft Paper

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

V podrobnějším přehledu kontinentálního prodeje papíru s konečným užitím pro styk s potravinami opět vyhrává s největším objemem Evropa, která jasně překonává odbyt do ostatních kontinentů světa. Výsledek kopíruje stav celého prodeje Speciality Kraft papír pro Mondi Štětí a.s..

- **Evropský trh**

Tabulka 8: *Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Evropský trh*

Speciality Kraft Paper - Evropa (v tunách)		
2010	2011	2012
67 729	67 015	71 070
	- 1,05 %	6,05 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Změny celkového trhu se Specialitami Kraft papíry jsou prakticky totožné s výsledky Evropského trhu, ale propad v roce 2011 není tak velký, jen o 1 %.

Největší počet tun jde na tuzemský trh, bylo by také velice neefektivní dodávat stejný typ papíru ze zahraničních papíren, když jedna z největších sídlí právě v České republice. V roce 2010 bylo objednáno českými zákazníky rekordních 25.000 tun MG papíru. V letech 2011 a 2012 již množství zakoupených tun kleslo skoro o polovinu, 2011 bylo prodáno necelých 13.000 tun a v roce 2012 to bylo 14.500 tun.

O druhé místo se dělí již několik Evropských států. Mezi druhé největší odběratele se řadí Itálie (průměr za sledované roky – 14.000 tun), státy Beneluxu (průměr za sledované roky – 12.000 tun), Německo (průměr za sledované roky – 8.600 tun), Španělsko (průměr za sledované – 4.700 tun) a dále Francie (průměr za sledované roky – 3.690 tun). Mělo by se zmínit také Řecko a Bulharsko, které se ve všech třech sledovaných letech pohybují okolo 550 tun ročně. Podobně jsou na tom i státy Skandinávského poloostrova, který dohromady odkoupily od Mondi Štětí a.s. také okolo 500 tun každý rok. Prudký vzrůst zaznamenává Rakousko, které v roce 2010 objednalo jen necelých 280 tun, ale v roce 2011 se objem vyšplhal na 1.000 tun a růst nekončil ani v roce 2012, kdy objem odběru byl na 1.600 tunách.

Po provedení filtrace zákazníků podle záměru konečného užití pro styk s potravinami se nám objem v průměru o 15 % snížil. 85 % evropských zákazníků Mondi

Štětí a.s., kteří nakupují Speciality Kraft papír, používají toto zboží k výrobě obalů a tašek na potraviny.

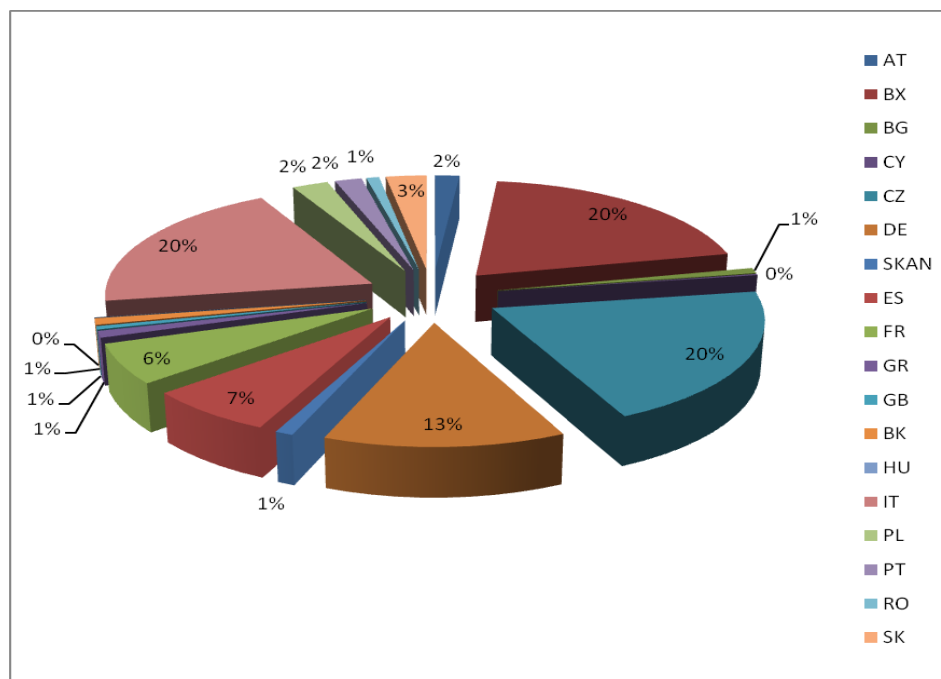
Tabulka 9: *Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Evropský trh*

Styk s potravinami - Evropa (v tunách)		
2010	2011	2012
56 400	57 216	63 034
	1,45 %	10,17 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

I přesto, že Evropský trh s SpKP v roce 2011 klesal, objem pro styk s potravinami zůstal rostoucí. Sice nárůst byl pouze o necelé 1,5 %, každopádně se dá říci, že zákazníci vyrábějící materiál pro styk s potravinami objednávali pořád stejné či vyšší množství a propad v roce 2011 za celé SpKP způsobili zákazníci s průmyslovými výrobky s jiným konečným užitím.

Graf 9: *Rozdělení prodeje papíru s konečným užitím pro styk s potravinami v Evropě*

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Odběru dominoval Český, Italský a trh Beneluxu. Tyto tři destinace za sledované roky odebraly v průměru každý 20 % celkového odbytu. Odběr českých zákazníků každoročně stoupal, v roce 2010 je jednalo o 11.777 tun a v roce odběr skončila na 12.988 tunách. Italský trh naopak každoročně klesal. Nejvyšší odběr byl v roce 2010 necelých 13.000 tun, ale v roce 2012 již objemově dosáhly pouze na 10.000 tun. Státy Beneluxu naopak mají velký meziroční nárůst tun. V roce 2010 měly 6.000 tun, v roce 2011 jejich odběr více než zdvojnásobily a v roce 2012 odebrali nejvíce tun z celé Evropy (15.231 tun).

Zbýlých 40% si mezi sebe rozdělily státy po menším množství. Na druhém místě je Německo (průměr za sledované období – 7.600 tun), které se podílí na evropském odbytu z 13%. O polovinu menší množství objednaných tun má Španělsko (průměr za sledované období – 4.119 tun) a Francie (průměr za sledované období – 3.550 tun).

Za zmínění stojí také Polsko, které v roce 2010 odebíralo pouze 517 tun, v roce 2011, ale narostlo na 1.300 tun za rok. Růst neskončil ani v roce 2012, kdy Poláci odebrali 2.445 tun. Za tento nárůst může nový velký zákazník na trhu, který se specializuje na laminaci papíru a následnou výrobu obalů pro vlhké potraviny.

Další výrazná změna je vidět u Rakouska, který v roce 2010 odebíral sotva 250 tun ale v roce 2012 si připočítává 1.600 tun ročně. Zde není žádný nový zákazník, ale úměrné zvýšení odběru u všech rakouských zákazníků najednou.

V roce 2011 vstoupila na trh také Velká Británie, který v roce 2010 neodebrala ani tunu. Hned dva noví zákazníci objednali přes 250 tun v roce 2011 a v roce 2012 k nim přibyl i další nový zákazník a dohromady se do Velké Británie prodalo 650 tun.

Státy Balkánu a Skandinávie, dále Slovensko, Bulharsko, Portugalsko či Řecko a jiné nezmiňované státy se pohybují na odběru 1 – 3 % z celkových tun prodaných do Evropy.

- **Asijský trh**

Tabulka 10: *Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Asijský trh*

Speciality Kraft Paper - Asie (v tunách)		
2010	2011	2012
725	465	1 045
	- 35,7 %	121 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Mezi Asijské země odebírající od Mondi Štětí a.s. má největší objemy Malajsie, Turecko a Čína. V roce 2010 se do Malajsie dodalo 406 tun, v následujících letech se však dodávky pohybují okolo nuly. Podobně je na to i Čína, která v roce 2010 odkoupila 127 tun, ale v následujících letech neposlali žádnou objednávku. U Turecka je prodej i v roce 2011. Dohromady za sledované období se do Turecka prodalo přes 500 tun. V roce 2012 zase dominovaly Spojené arabské emiráty s dodávkou 1000 tun. Mezi ostatní Asijské státy nakupující MG papír ze Štětí patří dále i Jordánsko, Tchaj-wan či Libanon.

Tabulka 11: *Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Asijský trh*

Styk s potravinami - Asie (v tunách)		
2010	2011	2012
725	465	1 029
	- 35,7 %	121 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Rozdělení Asijského trhu je v letech 2010 a 2011 je totožný s celkovým prodejem za celou skupinu Speciality Kraft papír. Všechny tuny prodané do Asie v těchto letech byly prodané za účelem výroby výrobků pro styk s potravinami. Podle informací uvedených zákazníky se tento papír použil na výrobu nákupních tašek, pytlíku na pečivo a obaly na potraviny v rychlém občerstvení. V roce 2012 odebral jeden kontejner papíru pro industriální účely nový zákazník z Libanonu.

- **Tichomořský trh**

Tabulka 12: *Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Tichomořský trh*

Speciality Kraft Paper - Tichomoří (v tunách)		
2010	2011	2012
655	168	377
	- 74 %	126 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Z Tichomořských států jsou mezi zákazníky Mondi Štětí a.s. pouze společnosti z Nového Zélandu a Austrálie. Na Nový Zéland se v roce 2010 dodalo 249 tun a zbytek byl prodán do Austrálie. V roce 2011 a 2012 je procentuální výsledek rozdělení prodeje mezi Novým Zélandem a Austrálií velice podobný. Austrálie v průměru o dvě třetiny kupuje více tun než Nový Zéland.

Tabulka 13: *Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Tichomořský trh*

Styk s potravinami - Tichomoří (v tunách)		
2010	2011	2012
581	168	377
	- 71 %	126 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

V roce 2010 bylo prodáno na styk s potravinami 581 tun. Rozdíl oproti celé divizi Speciality Kraft papír je vytvořen zákazníkem z Nového Zélandu, který odebral 174 tun na industriální využití. Podle informací o koncové spotřebě se tento papír užil na výrobu obálek. Zbytek tun z roku 2010 byl jednoznačně užit na obaly konzumního zboží. V dalších letech všechno zboží, prodané na tichomořský trh, bylo použito na styk s potravinami na výrobu nákupních tašek, pytlíku na potraviny a laminaci pro použití mokřých potravin.

- **Africký trh**

Tabulka 14: *Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Africký trh*

Speciality Kraft Paper - Afrika (v tunách)		
2010	2011	2012
260	250	0
	- 4 %	- 100 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Africký a Americký trh patří mezi objemově nejmenší nakupující kontinenty pro Mondi Štětí a.s.. Pouze dva státy z celé Afriky kupují Speciality Kraft papír ze Štětí a to ještě v nepravidelných intervalech. Jedním ze zákazníků je Jihoafrická republika, ta tvoří

největší objemy pro tento kontinent. V roce 2010 odebrala 250 tun a v roce 2011 o 50 tun méně. Zbytek do finálního součtu v roce 2011 objednalo Maroko. V roce 2012 neměl ani jeden zákazník z Afriky zájem o MG papír ze Štětí.

Tabulka 15: *Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Africký trh*

Styk s potravinami - Afrika (v tunách)		
2010	2011	2012
260	250	0
	- 4 %	- 100 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Jak je vidět výše z celkového objemu prodaných tun SpKP do Afriky, tento zákazníci z tohoto kontinentu nemají velký zájem papír ze Štětí. Již výše zmínění zákazníci jsou z Jihoafrické republiky a z Maroka. Oba použili všechno zboží na výrobu obalů na potraviny. Podle uvedeného konečného užití byl všechen papír použit na výrobu tácků obalů netrvanlivého zboží.

Za malý prodej do Afriky je na vině nízká vyspělost většiny afrických států a nerozvinutá průmyslová výroba. Dále je třeba poznamenat, že v Jihoafrické republice se nachází jeden výrobní patřící Mondi Paper Sales GmbH. Bylo by tedy značně nerentabilní nakupovat zboží z České republiky, když náklady na dodání jsou v dané zemi několikanásobně nižší.

- **Americký trh**

Tabulka 16: *Speciality Kraft Paper prodej Mondi Štětí a.s. – Americký trh*

Speciality Kraft Paper - Amerika (v tunách)		
2010	2011	2012
300	24	50
	- 83,1 %	108,3 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Jak tomu je v Africe i v Americe se o odbytu dělí pouze dva státy. Jsou jimi Spojené Státy Americké a Kanada. V roce 2010 USA odebrali 177 tun a Kanada 123 tun. V dalších

letech již objednávky z Kanady nepřišly a množství, které je uvedené u let 2011 a 2012 patří pouze Spojeným Státům Americkým. V tomto případě je vysvětlení jednoduché, v Americe sídlí jeden z největších konkurentů Mondi Paper Sales GmbH a pochopitelně nakupovat obalový papír od výrobce na stejném kontinentu je značně výhodnější než si připlácet za dodání přes půlku světa.

Tabulka 17: *Styk s potravinami SpKP Mondi Štětí a.s. – Americký trh*

Styk s potravinami - Amerika (v tunách)		
2010	2011	2012
157	0	0
	- 100 %	0 %

Zdroj: Informační systém (SAP) Mondi Štětí a.s., vlastní zpracování

Pouze polovina z prodaných tun do Ameriky v roce 2010 bylo použito na styk s potravinami, 142 tun do Spojených Států Amerických bylo koupeno za účelem předprodeje po zemi a tak nelze s přesností zjistit, jak konečný zákazník zboží zpracoval. V takových případech jsou všechny rizika reklamace koncového zákazníka převedeny na pře-prodejce jelikož Mondi Štětí a.s. nemělo možnost samo posoudit, zda se tento typ papíru pro konečné užití skutečně hodí či nikoliv.

5 Zhodnocení obchodu s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami pro Mondi Štětí a.s.

Trh s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami je pro Mondi Štětí a.s. jedním z menších odbytů oproti ostatním vyráběným produktům. Mondi ale vidí v těchto produktech velkou budoucnost vzhledem ke zvyšování celosvětových priorit v oblasti hygieny a životního prostředí. Mondi Štětí a.s. se snaží neustále zdokonalovat procesy výroby za účelem zvyšování kvality a přiblížení se požadavkům recyklaci produktů.

Jak je vidět převážně z první části této práce, vstup na trh s touto komoditou není vůbec lehký z pohledu legislativy. Evropská Unie sjednocuje zákony a reguluje převážnou většinu všeho, s čím se denně setkáváme, ale obaly pro potraviny nechává v režii obchodujících států. Nesjednocená legislativa vnáší zmatek a nesoulad do celého obchodního řetězce. Je jasné, že sjednocení na světové úrovni je prakticky nemožné, ale sjednocení v rámci Evropské Unie už tak nemožné není. Možná by změny uvítaly i členské státy jako je třeba Francie, u které legislativa v této oblasti dokonalá není. Například pro Německo je BfR organizace dobrým začátkem a vzhledem k tomu, že tato organizace je světově uznávaná, mohl by být i dobrým začátkem pro sjednocení požadavků na obchod s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami pro celou Evropskou Unii. Jak tomu je například v případě Nizozemska, německé dokumenty BfR jsou ze základních dokumentů pro užití výrobu a užití obalového papíru, takže minimálním krokem pro začátek by mohlo být zavedení platnosti pro všechny členské státy.

Další pomyslnou brzdou obchodu, která je úzce propojená s legislativou, je certifikace zboží nestátními organizacemi. Zákazníci mají rozdílné priority a tak každý den dostává Mondi Štětí nové požadavky pro zaslání certifikátů vydaných různými organizacemi. Mondi obchoduje na světovém trhu a je pro tuto společnost složité udržovat validní všechny požadované certifikáty, které světoví zákazníci požadují. Když se pomine úsilí, které se do této oblasti vkládá, je to také dost drahé, jelikož si certifikační společnosti účtují vysoké poplatky za audit i vystavení certifikátů. V případě zestátněním, nebo minimálně propojením společností a sjednocením certifikovaných oblastí, by se ulehčilo jak výrobcům a prodejcům zboží, tak zákazníkům konečného produktu z papíru určeného pro styk s potravinami. Přemíra požadavků každého státu Evropské Unie by se proměnila v

ucelený Evropský dokument zahrnující pozitivními listy i certifikáty potřebné k bezproblémovému obchodu.

Co se týče dodání do třetích zemí, když vynecháme požadovanou certifikaci, jsou zde převážně problémy se clením zboží. Každý výrobek spadá pod určitý celní kód neboli HS kód. Protože takovýchto celních kódů týkajících se papíru je mnoho, před započítím obchodu se tyto informace musí vyjasnit na obou stranách, aby nedošlo k celnímu problému. Tyto kódy má společnost vždy uvedeny na celní i komerční faktuře. Pro celní účely má Mondi Štětí a.s. smlouvu se specializovanou firmou, která provádí clení všech zakázek společnosti s celní povinností. V tomto směru má Mondi velice funkční systém. Ihned po nakládce je zboží začleno bez prodlení, což je přínosné hlavně z časového hlediska. Společnost expeduje denně více než 1600 tun papíru do celého světa a jakékoli zrychlení je oceňováno převážně pracovníky expedice a přepravci.

Z pohledu expedice Speciality Kraft papíru, celní služby nejsou z hlavních priorit společnosti, převážná většina tun se dodává do států Evropské Unie. U tohoto obchodu jsou již několikrát zmíněné překážky jen na straně legislativy a certifikace. Ostatní kontinenty objednávají pouze mizivé množství tun v porovnání s celkovým výsledkem, ale přesto i tyto objemy jsou znát na čase stráveném přípravou a dodáním zboží. Clení je sice důležité, ale je to pouze část celého procesu dodávání do jiného kontinentu. Většina zakázek odchází v kontejnerech lodní dopravou. Pro oddělení dopravu to tedy znamená objednat kontejner pro nakládku přímo ve Štětí a dopravit ho do přístavu odkud bude zboží začínat plavbu. Aby se proces zrychlil, má Mondi také pro účely zámořského zaslání dohody s přepravními společnostmi. Společnosti zajišťují rezervaci lodí pro zakázky a vystavování lodních dokumentů. Zákaznický servis Mondi pak shromáždí veškeré potřebné dokumenty do jednoho a společně s fakturou je posílá zákazníkovi. Tento model je platný již mnoho let a z pohledu efektivity je tento model i velice funkční.

Další otázkou dopravy je hygiena přepravních prostředků. Pro dodávání papíru certifikovaného pro styk s potravinami je nutné objednávat pouze kamiony, vagony či kontejnery, které jsou oprávněné převážet takový materiál, aby nedošlo ke kontaminaci zboží a tím i k jeho znehodnocení. Přepravci na sebe berou veškerou zodpovědnost za zboží v průběhu přepravy, ale při nakládce si musí být pracovníci skladu jistí, že dopravní prostředek je čistý a bez poškození. Pokud by se přišlo na nějaké nežádoucí skutečnosti, vše musí být zaznamenáno v dokumentu CMR (Convention Marchandise Routière), což je

úmluva v mezinárodní silniční dopravě. Na základě poznámek v CMR se dále pak řeší reklamace ze strany zákazníka z důvodu poškození zboží v průběhu dopravy. Většina společností je pro tyto případy pojištěná, ale i vyřizování pojistné události s jasným výsledkem stojí mnoho času a papírování.

Posledním článkem procesu prodeje je fakturace, pojištění a odeslání dokumentů zákazníkovi. Vzhledem k tomu, že většinu práce provede chytrý a vysoce automatizovaný počítačový systém, fakturace nepředstavuje náročný proces pro prodejní asistenty, je ale nutné vše neustále kontrolovat a doplňovat speciální informace, které si zákazník přeje mít na faktuře a dokumentech. Na fakturaci také navazuje pojištění zásilky, kterou provádí společnost na základě smlouvy s Mondi Paper Sales GmbH. Pokud je někde uveden chybný údaj, ať už se jedná o překlep či početní chybu, zásilka může být zastavena.

Celý proces prodeje papíru je společností do detailu propracovaný a přizpůsobený tomuto typu obchodu, jelikož Mondi Štětí a.s. je již na trhu velice dlouho a má potřebné zkušenosti. Pro nové společnosti přicházející na trh je tato oblast velice složitá. Je opravdu zapotřebí mít prostudované veškeré oblasti týkající se papíru určeného pro styk s potravinami, jinak není možnost stát se úspěšnou obchodující společností. Nástrahy a překážky na trhu jsou na každém kroku.

6 Závěr

Obchodovat na mezinárodním trhu s papírem určeným pro styk s potravinami není jednoduché a to především z pohledu legislativy, která se obchodu přímo dotýká. Na základě rozboru dodaných tun tohoto papíru společností Mondi Štětí a.s. je vidět, že nejrozsáhlejším trhem s touto komoditou je Evropský kontinent. Důvody lze hledat v blízké vzdálenosti od výroby v České republice do ostatních Evropských států nebo také v přehlednějších a jasnějších obchodních podmínkách, které Evropská Unie nabízí a to i přesto, že legislativa v rámci Evropské Unie sjednocena není a obě obchodní strany se musí vždy informovat o právní úpravě v dané zemi. Není tedy velkým překvapením, že tuzemský trh pro Mondi Štětí a.s. představuje jeden z největších odbytů ze všech států vůbec.

V práci jsou také představeny typy certifikátů, které jsou velice často požadovány k dodávkám zboží. Není lehké ani levné tyto certifikace pro společnost získat a také proto mají pro zákazníky takovou cenu. Certifikáty nejsou zákonně uznávané a podle právní úpravy k tomu zákazníci ani nikdo nemůže přinutit, takže je jen na požadavku a mínění obou obchodních stran, zda budou uvedenou certifikaci vyžadovat. Existuje hodně certifikačních společností, a proto v práci byly zmíněny jen ty nejznámější, jako jsou ISEGA, FSC, ISO či BRC a jejich požadavky a postup k získání potvrzení.

Právě certifikace a legislativy zde byly zmíněny ohledně optimalizace a zrychlení obchodu s obalovým papírem určeným pro styk s potravinami. Tyto dvě oblasti jsou tak rozdílné v každé zemi, že samotná příprava obchodu je složitější než výrobní proces. Pokud by proběhlo sjednocení právní úpravy alespoň v Evropské Unii, obchod by se stal jednoznačnějším a jednodušším pro všechny strany. Již nějaké náznaky snahy o propojení vidět jsou, stále to ale nestačí. Je zřejmé, že sladění na celosvětové úrovni je nemožné, ale v Evropě již tato představa tak nereálná není.

Je tedy možné jen doufat, že některé ze světových organizací se konečně podaří prosadit návrhy na zjednodušení obchodu v této oblasti a tím se i usnadnění a zrychlí celý průběh prodeje a nákupu pro všechny strany.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

BISHOP, Bernard. *European Union Law for International Business: An Introduction*. Cambridge University Press, 2012. 229 s. ISBN: 9780521881449.

CIHELKOVÁ, Eva. *Vnější ekonomické vztahy Evropské Unie*. 2 vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 710 s. ISBN 80-7179-804-5.

FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Zahraničně obchodní politika ČR: Historie a současnost (1945-2008)*. 1 vyd. Praha: C. H. BECK, 2009. 241 s. ISBN 978-80-7400-128-4.

GOODBURN, Kaarin. *EU Food Law: A practical guied*. 1. Cambridge: Woodhead Publishing, 2001. 239 s. ISBN 1855735571.

HENDL J. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat.*, vydání 4, rozšířené, Portál, Praha, 2012. 199 s. ISBN 978-80-262-0200-4

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing: Strategie a trendy*, 2 rozšířené vyd., Příbram: Grada Publishing a.s., 2008. 359 s. ISBN 978-80-247-2690-8

JANATKA, František a kol. *Obchod v rámci Evropské Unie a obchodní operace mimo členské země*. 1 vyd. Praha: ASPI Publishing, 2004. s 296. ISBN 80-7357-006-8

KNIGHT, D. J. a L.A. CREIGHTON. *Regulation of Food Packaging in Europe und in The USA*. vyd. 1. United Kingdom: Rapra Technology Limited, 2004. 117 s. ISBN 9781859574713

MACHKOVÁ, Hana. *Mezinárodní marketing*. 2 vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2006. 200 s. ISBN 80-247-1678-X.

RINUS Rijk, Rob Veraart. *Global Legislation for Food Packaging Materials*. 1. Weinheim: WILEY - VCH Verlag GmbH, 2010. 379 s. ISBN 9783527319121.

SVATOŠ, Miroslav. *Zahraniční obchod: Teorie a praxe*. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2009. 362 s. ISBN 978-80-247-2708-0.

VYSEKALOVÁ, Jitka. *Chování zákazníka: Jak odkrýt tajemství „černé skříňky“*. 1. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 354 s. ISBN 978-80-247-3528-3

ZAMAZALOVÁ, Marcela a kol. *Marketing 2*, 2 vyd., Praha: C. H. Beck, 2010. 493 s. ISBN 978 -80-7400-115-4

Elektronické zdroje:

AWA Alexander Watson Associates BV. *Speciality Papers & Paperboards Global Sourcebook 2013* [online]. In: . 2013, s. 655 [cit. 2016-06-08].

BUSINESS CENTER: *Obal* [online]. [cit. 2015-05-07]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pojmy/p1635-obal.aspx>>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Průmysl* [online]. [cit. 2016-06-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/prumysl-energetika-stavebnictvirumysl-energetika-stavebnictvi>>

DAS BUNDESINSTITUT FÜR RISIKOBEWERTUNG (BfR) [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z WWW: <http://www.bfr.bund.de/de/das_bundesinstitut_fuer_risikobewertung__bfr_-_280.html>

DAS BUNDESINSTITUT FÜR RISIKOBEWERTUNG (BfR): *Contact with feeds and food supplying animals* [online]. [cit. 2016-07-20]. Dostupné z WWW: <http://www.bfr.bund.de/en/press_information/2011/24/how_safe_are_materials_and_items_which_come_into_contact_with_foods__feeds_and_food_supplying_animals_-106178.html>

DAS BUNDESINSTITUT FÜR RISIKOBEWERTUNG (BfR): *Health assessment of food contact materials* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <http://www.bfr.bund.de/en/bfr_recommendations_on_food_contact_materials-1711.html>

DAS BUNDESINSTITUT FÜR RISIKOBEWERTUNG (BfR): *Import and Export* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <http://www.bfr.bund.de/en/import_and_export__imex__database-1715.html>

EUR-LEX: Směrnice Komise 2004/14/ES [online]. 2004 [cit. 2016-07-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.eurlex.cz/dokument.aspx?celex=32004L0014>>

EUR-LEX: Směrnice Komise 80/590/EHS [online]. 2004 [cit. 2016-07-20]. Dostupné z WWW: <<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/CS/ALL>>

EUROPEAN UNION: *EFSA* [online]. [cit. 2016-07-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/efsa_en>

FAOSTAT: *Paper and Containerboard* [online]. [cit. 2016-06-15]. Dostupné z WWW: <<http://faostat.fao.org/beta/en/#search/PAPER>>

FSC ČR: *Foreast Stewardship Council* [online]. [cit. 2016-09-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechfsc.cz/fsc-certifikace.html>>

ISEGA: *Certification process* [online]. [cit. 2016-09-06]. Dostupné z WWW: <http://isega.de/Certification-Body/Certification-process/EN_index_1725.html>

ISEGA: The Institute [online]. [cit. 2016-09-06]. Dostupné z WWW: <http://www.isega.org/english/the_institute.html>

MEZI STROMY: *Papírenství* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.mezistromy.cz/cz/vyuziti-dreva/papirenstvi>>

MONDI GROUP: *Business model* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.mondigroup.com/desktopdefault.aspx/tabid-300>>

MONDI GROUP: *Strategy and the Mondi Way* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.mondigroup.com/desktopdefault.aspx/tabid-2333>>

MONDI GROUP: *The Mondi story* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.mondigroup.com/desktopdefault.aspx/tabid-299>>

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1935/2004: o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a [online]. 2004 [cit. 2016-07-20]. Dostupné z WWW: <http://www.ezu.cz/wp-content/uploads/2014/03/Narizeni_Rady_ES_c1935-2004.pdf>

PIRA International a Dr Alistair Irvine. *Review of the Industry Guideline for the Compliance of Paper & Board Materials and Articles for Food Contact* [online]. 107 s. [cit. 2016-06-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.cepi.org/system/files/public/documents/publications/foodcontact/2010/2010Peers%20Reviews%20Industry%20Guidelinespdf.pdf>>

THE INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION: *ISO* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.iso.org/iso>>

THE INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION: *ISO 14000* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso14000.htm>>

THE INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION: *ISO 9000* [online]. [cit. 2016-09-04]. Dostupné z WWW: <http://www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso_9000>

U.S. FOOD AND DRUG ADMINISTRATION [online]. [cit. 2016-11-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.fda.gov/default.htm>>

U.S. FOOD AND DRUG ADMINISTRATION: *CFR* [online]. [cit. 2016-11-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfCFR/CFRSearch.cfm?fr=176.170>>

VYHLÁŠKA Č. 38/2001 Sb.: Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmami [online]. 2004 [cit. 2016-07-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.szpi.gov.cz/soubor/vyhlaska-38-2001-pdf.aspx>>

Ostatní zdroje:

INTERNÍ MATERIÁLY MONDI PAPER SALES GmbH – Informační systém (SAP, Intranet)

INTERNÍ MATERIÁLY MONDI ŠTĚTÍ A.S. – Informační systém (SAP, Intranet)

8 Přílohy

Příloha 1: Certifikát ISO 14001:2004 (životní prostředí)

BUREAU VERITAS
Certification

BUREAU VERITAS
1828

Certifikát

udělený organizaci

Mondi Štětí a.s.

Štětí, Litoměřická 272, okres Litoměřice, PSČ 41108
Česká republika

Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch tímto osvědčuje,
že systém managementu výše uvedené organizace byl posouzen a shledán
ve shodě s požadavky následující systémové normy:

Norma

ISO 14001:2004

Oblast certifikace

**ČINNOSTI SPOJENÉ S VÝROBOU A DODÁVÁNÍM
BUNIČINY A OBALOVÝCH PAPIRŮ.
PROVOZOVÁNÍ SKLÁDKY ODPADŮ SKUPINY S – 003
A ČISTÍRNÝ ODPADNÍCH VOD, SLOUŽÍCÍCH PRO MĚSTO ŠTĚTÍ.**

Počáteční datum certifikačního cyklu: **24. LISTOPADU 2014**

Tento certifikát platí – za předpokladu následného uspokojivého udržování funkčnosti systému managementu
do: **24. LISTOPADU 2017**

Datum počátečního schválení: **31. BŘEZNA 2000**

Číslo certifikátu: **CZ003886-1/A** Verze 1, Datum revize: **24. LISTOPADU 2014**

Podepsáno jménem BVCH SAS UK Branch

UKAS
MANAGEMENT
SYSTEMS
008

Certification body address: 66 Prince Street, London E1 1HG, United Kingdom
Local office: BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, spol. s r.o., Obrátcova 1, 140 02 Praha 4, Czech Republic

Znáta výše uvedená rozsahu certifikace může být provedena pouze na základě žádosti.
Pro ověření platnosti certifikátu volejte: +420 210 088 215

Příloha 2: Certifikát ISO 9001:2008 (kvalita)

BUREAU VERITAS
Certification

Certification
Awarded to

Mondi Štětí a.s.
Štětí, Litoměřická 272, okres Litoměřice, PSČ 41108
Czech Republic

Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch certifies
that the Management System of the above organisation has been audited and found
to be in accordance with the requirements of the management system standard
detailed below:

Standard

ISO 9001:2008

Scope of supply

**ACTIVITIES ASSOCIATED WITH THE PRODUCTION
OF PULP AND PACKAGING PAPER,
OPERATION OF ADJACENT LANDFILL SITE CATEGORY S – 003
AND WASTE WATER TREATMENT PLANT,
ALSO SERVING THE TOWN OF ŠTĚTÍ.**

Certification cycle start date: 24th NOVEMBER 2014

Subject to the continued satisfactory operation of the organisation's Management System,
this certificate expires on: 24th NOVEMBER 2017

Original certification date: 11th AUGUST 1997

Certificate number: CZ003885-1/A

Version 1, Revision date: 24th NOVEMBER 2014

Signed on behalf of BVGH SAS UK Branch

UKAS
MANAGEMENT
SYSTEMS

008

Certification body address: 66 Prescot Street, London E1 8EG, United Kingdom
Local office: BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, spol. s r.o., Ohraňovská 1, 140 02 Praha 4, Czech Republic

Further clarification regarding the scope of this certificate and the applicability of the management system requirements may be obtained
by consulting the organisation. To check this certificate validity please call: +420 210 068 215

Příloha 3: Certifikát BRC (hygiena)

Auditor
136246

BUREAU VERITAS
Certification

Certification

Awarded to
Mondi Štětí a.s.
Paper Machines PS3 and PS6
Štětí, Litoměřická 272, okres Litoměřice, PSČ 41108, Czech Republic
BRC Site No. 1665994

The company has been evaluated by Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch (UKAS acc. No. 008) and found to meet the requirements of

**GLOBAL STANDARD FOR FOOD SAFETY ISSUE
7: JANUARY 2015**

And found to meet the requirements for category: High Hygiene Risk
Achieved grade: A

Scope:

Manufacture of machine glazed paper, made from bleached or unbleached kraft pulp, intended for further processing in packaging industry.

Product Categories: Paper
Exclusions from scope : None

Original audit date:	18-11-2011	Audit date:	12-11-2015
Re-audit due date:	From: 21-10-2016 To: 18-11-2016	This certificate is valid until:	30-12-2016
Certificate Number:	DNKI-FRCCZ0039301	Issue date:	21-12-2015

Signed on behalf of BVCH SAS UK Branch

Certification body address: 46 Prince Street, London E1 4RG, United Kingdom
Managing office: Ulbratova 1/150, 140 02 Praha 4, Czech Republic
Email: certification@bureauveritas.com

"If you would like to feedback comments on the BRC Global Standard or the audit process directly to BRC, please contact us via enquiries@brcglobalstandards.com or call the BRC helpline +44 (0)20 7517 9093."

Příloha 4: Certifikát FSC (dřevo)

The mark of responsible forestry

Certificate of Registration

This is to certify that

Mondi Štětí a.s.

"the certified site" has been certified in accordance with the requirements of the Forest Stewardship Council® A.C. using the FSC® Chain of Custody standards* and that Mondi Štětí a.s. of

Litoměřická 272, Štětí, 411 08, CZECH REPUBLIC

is hereby licensed to use the FSC Logo on and sell as FSC certified all products listed on the attached FSC product schedule as FSC Mix or FSC Recycled. FSC Controlled Wood may be sold for the purposes of further mixing.

Certificate Registration Code:

**SA-COC-004213
SA-CW-004213
Issue Number 2.0**

Licence Code:

FSC-C108539

Issued By:

**Soil Association Certification Limited
South Plaza, Marlborough Street
Bristol, BS1 3NX
United Kingdom**

**Issue Date:
Valid until the Renewal
Date:**

**16 November 2016
15 November 2021
Subject to successful annual surveillance**

**Signed on behalf of Soil
Association Certification**

Kevin Jones, Head of Forestry

CA-COC-006-16 June 2016 © Prepared by Soil Association Certification Ltd. FSC Licence Code FSC® A000525

*This certificate is only valid for sale of FSC products when accompanied by a current product schedule. Validity of this certificate shall also be verified by checking the FSC database: info.fsc.org or by contacting Soil Association Certification: forestry@soilassociation.org This Certificate is the property of Soil Association Certification Ltd and all copies or reproductions of the certificate shall be destroyed or returned to the Soil Association Certification Ltd immediately, on request.

A description of the products, sites or services that are included in the scope of the certificate may be obtained from Soil Association Certification on request.

This certificate itself does not constitute evidence that a particular product supplied by the certificate holder is FSC certified (or FSC controlled wood). Products offered, shipped or sold by the certificate holder can only be considered covered by the scope of this certificate when the required FSC claim is clearly stated on invoices and shipping documents.

Příloha 5: Certifikát ISEGA

DR. RALPH DERRA

Öffentlich bestellter und vereidigter
Sachverständiger für Verpackungsmaterialien, Boden- und Luftanalysen

**ISEGA - Forschungs-
und Untersuchungs-
Gesellschaft mbH
Aschaffenburg**

ISEGA

63704 Aschaffenburg, Postfach 100565
63741 Aschaffenburg, Zeppelinstr. 3-5
Germany
Telefon +49 (0) 60 21 / 49 89-0
Telefax +49 (0) 60 21 / 49 89-30
E-Mail: info@isega.de
<http://www.isega.de>

25 November 2015
Dr. Dr/Ze-ol

UNBEDENKLICHKEITSERKLÄRUNG CERTIFICATE OF COMPLIANCE CERTIFICAT DE CONFORMITE

eingetragen
registered no.
registré 41239 U 15

für Firma
for Messrs
pour MM
Mondi Štětí a.s.
Litoměřická 272
411 08 Štětí
Czech Republic

Produkt
Product
Produit
Advantage MG White High Gloss
Advantage MG White Flex
Advantage MG White Flex Plus
Advantage MG White Flex C
Advantage MG White Flex RB

The products manufactured by the company mentioned above are bleached paper grades, which are used for food packaging.

They were examined by us according to the

"Methoden zur Untersuchung von Papieren, Kartons und Pappen für Lebensmittelverpackungen", Stand 2008, entsprechend der Vorschrift Nr. 80.56 in der Amtlichen Sammlung von Untersuchungsverfahren nach § 64 des Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuchs - LFGB,

- 2 -

Geschäftsführer: Dr. Ralph Derra – Handelsregister HRB 3329
Die Veröffentlichung von Ergebnissen unserer Arbeiten und Gutachten sowie die Verwendung für Werbezwecke bedürfen – auch auszugsweise – unserer schriftlichen Genehmigung.
Erfüllungsort und Gerichtsstand Aschaffenburg

("Methods for testing papers and boards for food packaging", state of 2008, corresponding to the method no. 80.56 within the Official Collection of Test Methods according to § 64 of the Foodstuffs and Animal Feed Code - LFGB),

as well as to the demands of the

Code of Federal Regulations, Food and Drugs (FDA), 21 CFR Ch. I (1 April 2015 edition), § 176.170,

for the used raw materials, fabrication additives and special paper finishing agents as well as for the release of substances which might endanger health.

Moreover, the products were analysed in line with the

Directive 94/62/EC of the European Parliament and of the Council of 20 December 1994, on packaging and packaging waste, Official Journal of the European Communities L 365/10 of 31 December 1994, last amendment by the Directive 2013/2/EU of the Commission of 7 February 2013, Official Journal of the European Union L 37/10 of 8 February 2013,

for their content of heavy metals.

The paper grades are in compliance with the rules of the

Regulation (EC) No 1935/2004 of the European Parliament and of the Council of 27 October 2004 on materials and articles intended to come into contact with food and repealing Directives 80/590/EEC and 89/109/EEC, Official Journal of the European Union L 338/4 of 13.11.2004, modified by app. no. 5.17 of the regulation (EC) No 596/2009 of 18 June 2009, Official Journal of the European Union L 188 of 18 July 2009, article 3,

as well as of the

Lebensmittel-, Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuch (Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuch - LFGB) in der Fassung der Bekanntmachung vom 3. Juni 2013 (BGBl. I S. 1426), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 5. Dezember 2014 (BGBl. I S. 1975), §§ 30 und 31,

(Foodstuffs, Consumer Goods and Animal Feed Code (Foodstuffs and Animal Feed Code - LFGB) in the version of the notification of 3 June 2013 (BGBl. p. 1426), last amendment by article 2 of the law of 5 December 2014 (BGBl. I p. 1975), §§ 30 and 31),

and are approved according to the

Deutsche Empfehlung XXXVI zur gesundheitlichen Beurteilung von Materialien und Gegenständen für den Lebensmittelkontakt im Rahmen des Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuches, 34. Mitteilung, Bundesgesundheitsblatt 10, 14 (1967), einschließlich 219. Mitteilung, Bundesgesundheitsblatt 58, 1195-1197 (2015), Stand vom 01.07.2015

(German Recommendation XXXVI for the health-related evaluation of materials and objects for the contact with foodstuffs in the frame of the Foodstuffs and Animal Feed Code, 34th memorandum, Bundesgesundheitsblatt 10, 14 (1967), including the 219th memorandum, Bundesgesundheitsblatt 58, 1195-1197 (2015), state of 1 July 2015).

Furthermore, they meet the demands of the Italian

Decreto Ministeriale 21 marzo 1973, Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana, 20.4.1973, last modification of 18 May 2010.

The provisions of the

Code of Federal Regulations, Food and Drugs (FDA), 21 CFR Ch. I (1 April 2015 edition), §§ 176.170 and 176.180,

are also kept to by the paper grades.

Additionally, they observe the requirements of the

Directive 94/62/EC of the European Parliament and of the Council of 20 December 1994, on packaging and packaging waste, Official Journal of the European Communities L 365/10 of 31 December 1994, last amendment by the Directive 2013/2/EU of the Commission of 7 February 2013, Official Journal of the European Union L 37/10 of 8 February 2013,

with regard to their heavy metals content.

Thus, the bleached paper grades Advantage MG White High Gloss, Advantage MG White Flex, Advantage MG White Flex Plus, Advantage MG White Flex C and Advantage MG White Flex RB according to the sample material submitted may be used safely for food packaging. They may stand in direct contact with dry, moist and fatty foodstuffs.

This certificate of compliance has a validity of 2 years and consists of 4 pages.

The translation of the above stamps is given on page 4.
La traduction des estampilles est donnée en page 4.

Příloha 6: Certifikát FCA (styk s potravinami)

Certificate of conformity

Food Contact Approval

Our products: Advantage MG Bohemia
Advantage MG White Flex C
Advantage MG White Flex
Advantage MG White Flex Plus
Advantage MG White Flex RB
Advantage MG White High Gloss

Our products are manufactured from virgin fibers with the addition of small amounts of paper chemicals. The paper may stand in direct contact with dry, moist and fatty foodstuffs and hygienically sensitive products.

The paper grades are in compliance with the rules of the

Edition	Chapter/Section
Regulation (EC) No 1935/2004	Materials and articles intended to come into contact with food and repealing Directives 80/590/EEC and 89/109/EEC, Official Journal of the European Union No. L 338/4 of 13.11.2004, modified by app. no. 5.17 of the regulation (EC) No 596/2009 of 18 June 2009 modified by app. no. 5.17 of the regulation (EC) No 596/2009 of 18 June 2009
Foodstuffs and Animal Feed Goods - LFGB	In the version of the notification of 3 June 2013, last amendment by article 4 of the law of 7 August 2013, §§ 30 and 31
BgVV	German Recommendation XXXVI, 34 th memorandum, Bundesgesundheitsblatt 10,14 (1967), including the 219 th memorandum, Bundesgesundheitsblatt 56, 1195-1197 (2015), state of 1 July 2015
FDA	Title 21, Chapter 1 (1 April 2015 edition), § 176.170, 176.180

The figures above are based on methods for testing papers and boards for food packaging, included in CERTIFICATE OF COMPLIANCE no. 41239 U15, issued 25 November 2015 by certified laboratory ISEGA, D-83704 Aschaffenburg.

Our products are manufactured in compliance with good manufacturing practice as stated in Directive 1935/2004 of 27th. October 2004, European Directive no. 94/82/CE of 20/12/1994, last amendment by the Regulation (EC) No 219/2009 of 11 March 2009 and norms EN 13427,13428, 13430,13431, 13895-1, 13895-2 and EN 13432:2001, Annex A, Table A.1. (Packaging. Requirements for packaging recoverable through composting and biodegradation.)

Our products are also manufactured in compliance with rules stated in Directive 1895/2005 ES - Restriction of usage of epoxy-derivate by products on material and articles to come into direct contact with food and Directive 2023/2006/CE valid from the 1st August 2008.

If any conditions are changed, which affect the above, you will receive an updated statement.

15.1.2016

Juraj Kilian
Mondi Štětí a.s.
Quality manager